

Landarbejderen.

Fagblad for Afdelinger og Kredsorganisationer
under Landarbejderforbundet i Danmark.

Nr. 19.

Søndag den 4. Oktober 1914.

1. Aarg.

„Landarbejderen“.

En kort Oversigt.

Som de fleste af vore Medlemmer sikkert erindrer, vedtoges det paa vor sidste Kongres at arbejde hen til, at Forbundet fik sit eget Blad, da et privat Foretagende aldrig kan blive fyldestgørende som Forbundsorgan; ligesom det er højst rimeligt, at Forbundet selv ejer det Blad, der skal være Bindeleddet mellem dets Medlemmer.

Der har i den forløbne Tid været forsøgt at løse Bladspørgsmaalet paa forskellige Maader, bl. a. ved, at Forbundet overtog „Arbejdervennen“. Men grundet paa økonomiske Vanskeligheder lod dette sig ikke gøre. Bladudvalget henvendte sig da til Møns Tyende- og Landarbejderforening og forespurgt, paa hvilke Betingelser deres lokale Medlemsblad „Den mønske Landarbejder“ kunde udvides til ogsaa at gælde som *fagligt Medlemsblad* for samtlige Afdelinger og Kredsorganisationer under Forbundet.

Det Tilbud, Møns T.- og Landarbejderforening fremsatte, var saa tolerant og uegenlystigt, at der straks kunde forhandles derom.

Dette skete paa Bladudvalgs- og Hoved-

bestyrelsesmødet i Nyborg Søndag den 20. ds.

Tilbudet fra Møns Tyende- og Landarbejderforening vedtoges enstemmigt, saavel i Bladudvalget som i Hovedbestyrelsen, saaledes at „Den mønske Landarbejder“ fra 1. Oktober udgaar under Navnet „Landarbejderen“ som *fagligt Medlemsblad* for Landarbejderforbundet.

Overenskomsten mellem Landarbejderforbundet og Møns Tyende- og Landarbejderforening skal jeg ikke her komme ind paa, da den vil blive *aftrykt ordret* i det første Nr. af „Landarbejderen“.

— — Jeg vil nu oprigtigt haabe, at alle Forbundets Medlemmer vil gøre deres til, at „Landarbejderen“ kan blive stor og stærk. Hvert eneste Medlem maa abonnere paa det, agitere for det og paa alle Omraader være med til at skabe et virkeligt Vaaben i Klassekampen. Vil de dette, da er jeg overbevist om, at „Landarbejderen“ nok skal blive til Held og Lykke for den trælbundne Landarbejderklasse.

— — — Det kunde maaske være nødvendigt, for at undgaa Misforstaaelse, angaaende Forholdet mellem „Landarbejderen“ og „Arbejdervennen“ at fremsætte et Par Bemærkninger.

Jeg vil da paa det kraftigste pointere: *Der skal ikke være nogen Strid mellem de to Blade.* Landarbejderen er et fagligt Medlemsblad — og kun det. Arbejdervennen kan meget godt eksistere som Ugeblad for Landarbejderne endda.

Det vil være absurd og meningsløst at paabegynde nogen som helst Stridigheder, hvad sikkert heller ingen tænker paa, og jeg nævner det som sagt ogsaa kun for at forebygge eventuelle Misforstaaelser. „*Landarbejderen*“ skal være *Kamporgan* — *udadtil, og kun det.* Vi ser nødt — meget nødt —, at andet skulde blive Tilfældet.

Axel Hansen.

Hjælp til Arbejdsløse.

En for Landarbejderne betydningsfuld Lov.

Europa over raser Krigen og spreder Død og Ødelæggelse om sig. Selv om vi her i Landet hidtil er blevet forskaanet for selve Krigens Rædsler, saa har vi dog fra samme Dag, den første Efterretning om Krigens Udbrud naaede herop, mærket Krigens Følgesvende: Dyrtd, Arbejdsløshed og Sult. Levnedsmidler og Brændsel steg til uanede Prishøjder, og Virksomheder i alle Brancher foretog Masseopsigelser af deres Folk. Snart staar Vinteren for Døren, og den truende Arbejdsløshed griner ogsaa Landarbejderne i Møde. Der er da god Anledning til at pege paa nogle af de Foranstaltninger, som Lovgivningsmagten —

væsentlig paa Foranledning af Socialdemokratiets Repræsentanter — har foretaget, for at bøde lidt paa de værste Saar, som Krigen slaar og vil slaa ogsaa her i Landet.

Vi skal i Dag nævne Loven om ekstraordinær Hjælp til Arbejdsløse. Den blev vedtaget den 22. September, og er som Følge af Forholdene blevet en Fortsættelse af Lovgivningen om de indkaldte Soldaters Familier.

Loven tilsiger et ekstraordinært Statstilskud til Hjelpekasserne (i København Understøttelsesforeningen), saafremt Kommunerne igennem disse yder Understøttelse i Anledning af Arbejdsløsheden.

I Folketings-Udvalgets Betænkning og i Lovens Tekst siges det, at Hovedreglen maa være, at der ikke ydes Hjælp til Arbejdsløse, der efter hidtil gældende Love har Krav paa Understøttelse. Overfor Medlemmer af Arbejdsløshedskasser vil Loven altsaa som Regel virke som Fortsættelse af den sædvanlige Understøttelse, men desuden er det gjort muligt at supplere Understøttelsen fra Arbejdsløshedskassen, naar denne er særdeles lav. Sin største Betydning for Landarbejderne faar Loven dog derved, at den hjemler ogsaa de, *som ikke er Medlem af nogen Arbejdsløshedskasse*, Ret til Understøttelse, uden at der ved Hjælpens Ydelse er forbundet nogen som helst Fortabelse af borgerlige Rettigheder, eller andre ydmygende Bestemmelser.

Gennemførelsen af den her nævnte Lov betyder altsaa, at alle Arbejdsløse kan oppebære en ugentlig Understøttelse som en dem tilkommende Ret paa Grund af de

overordentlige Forhold. — Lovens Varighed er sat til 1. April d. A.

Oplysninger ang. Hjælpen vil kunne faas ved Henvendelse til Formanden for Sognets Hjelpekasse.

Vort Forbund.

Forretningsfører Akkel Hansen, Refsvindinge Station.

Vort Blad. Enhver under Landarbejderforbundet staaende Afdeling og Kredsorganisation kan erholde „Landarbejderen“ som obligatorisk Medlemsblad for den ringe Sum af 25 Øre Kvartalet pr. Medlem. Beløbet indsendes forud. Samtidig sendes en Fortegnelse over Afdelingens Medlemmer og deres Adresse, og Bladet vil da Uge efter Uge blive tilstillet hver enkelt Medlem gennem Posten, uden at Afdelingen har noget Besvær med Uddelingen eller lign.

I Enkelt-Abonnement koster Bladet 60 Øre Kvartalet, ligeledes frit tilsendt. Bladet bestilles da hos Posten.

Alle Afdelingsbestillinger, Annoncer, Referater af Møder og Generalforsamlinger adresseres blot:

„Landarbejderen“, Stege.

Til Afdelingsformændene. Rubriken „Vort Forbund“ bør Uge for Uge kunne give Besked om alt, hvad der rører sig i vort Forbund. Men dette kan kun finde Sted, naar vi faar Jer alle til Medarbejdere. Derfor anmodes I om at sende Bladet Meddelelser om, hvad der foregaar i Jeres Afde-

linger. Smaa Referater af Generalforsamlinger, Møder etc. er altid velkomne. Men husk en Ting: Pladsen er stærkt begrænset, skriv derfor kort og fyndigt.

Alle Oplysninger ang. Forbundet faas ved Henvendelse til Forretningsfører Axel Hansen. Til ham sendes ligeledes alle Meddelelser o. lign. Forbundet vedrørende.

De Afdelinger, som staar til Restance med Kontingent til Forbundet, bedes om snarest at indsende dette til Forretningsføreren.

Til Medlemmer af Kontrolkomiteen for „Landarbejderen“ har Hovedbestyrelsen valgt Axel Hansen og Rasmus Ankjær. Møns Tyende- og Landarbejderforening har valgt Jens Nielsen og Valdemar Jensen. Komiteen har konstitueret sig med Forretningsfører A. Hansen som Formand.

Bogen om Landarbejderspørgsmaalet vil om kort Tid foreligge færdig fra Arbejderpartiets Trykkeri i Aarhus. 1. Oplag bliver paa 5000 Ekspl.

Foreninger, der ønsker Forretningsføreren som Taler i Løbet af Vinteren, bedes skrive i god Tid til ham.

Nye Veje.

Det kan undertiden være uendelig besværlig at faa Folk i Tale. Vore Agitatorer og Afdelingsbestyrelser kan tale med herom. Det er ikke ualmindeligt, at der arrangeres

offentlige Møder, hvor Tilhørernes Antal næppe naar en Snes. Og det er saamænd ikke alene Landarbejderbevægelsen, der slaas med denne Træghed. Vi har haft Lejlighed til at følge en politisk Foredragsholder — endda en habil og kendt Taler — ved en Møderække, hvor Tilhører-Antallet svingede fra 8 til 14. Mennesker — ovenikøbet allesammen Partifæller, som ikke havde „Omvendelse behov“. Naar alle Udgifter ved et saadant Møde lægges sammen, kan man komme til det triste Resultat, at Bekostningen ved at faa „forkyndt Evangeliet“ meget nemt løber op til 1 a 1½ Kr. pr. Tilhører. Er det saa, som saa ofte Tilfældet, at hver eneste Tilhører i Forvejen er en god Meningsfælle, saa er altsaa de anvendte Penge komplet kastet i Rendestenen.

Man har derfor ogsaa i de senere Aar set sig om efter nye Veje til at faa Folk i Tale ved offentlige Møder. Bl. a. er der fra forskellige Sider forsøgt med at lade Foredragene ledsage af Lysbilleder, ja, man er endogsaa gaaet til at forevise levende Billeder i agitatorisk Øjemed. Det svenske Højre lod f. Eks. under Valgkampen om den nye svenske Militærordning optage en Serie militaristiske Glansbilleder, og sendte disse Film paa Tourne til alle svenske Byer. Herhjemme har et Par socialdemokratiske Foredragsholdere i de sidste Aar med Held benyttet alm. Lysbilleder til deres Foredrag.

I Erkendelsen af, at i Bestræbelserne for at faa Viden og Kendskab til vor Bevægelse ud i saa store Kredse af Standsfæller som muligt, bør intet Middel lades uforsøgt, har Forretningsfører Axel Hansen

Landarbejderen

er Landarbejderforbundets officielle Organ. Enhver under Forbundet staaende Afdeling kan faa Bladet som obligatorisk Medlemsblad for

25 Øre Kvartalet

pr. Medlem (Postpenge iberegnet).

og Red. Vilh. Rasmussen anskaffet et stort og godt Lysbilledapparat og ladet udføre en Samling Lysbilleder, der alle er beregnede paa Landarbejderagitation. For Eks. viser nogle af Billederne en Herregaard med dens pragtfulde Indretninger for Herskabet, dens store, lyse Stalde med glimrende velfodrede Heste osv. Som en Modsatning hertil viser andre Billeder den samme Herregaards usle og faldefærdige Lejehuse, hvor Gaardens Arbejdere tilbringer deres karrigt tilmaalte Fritid. Ialt tæller Samlingen 40 Billeder, der alle er af stærk agitatorisk Tilsnit, og det vil sikkert ved Hjælp af disse Billeder være muligt at samle en stor og interesseret Tilhørerkreds, selv paa Egne, hvor det hidtil har været ret vanskeligt at faa Folk til Møde.

Foredrag ledsaget af Lysbilleder tilbydes enhver Afdeling under Landarbejderforbundet for et ganske ringe Vederlag. Alle Oplysninger faas ved at skrive enten til Forretningsføreren eller til „Landarbejderen“, Stege.

Enhver Tjenestekarl og Daglejer
bør staa i sin Fagforening!

„Landarbejderen“.

(Landarbejderforbundets officielle Organ.)

Formand: Forretningsfører Axel Hansen.

Redaktør: Vilh. Rasmussen.

Kontor: Stege.

Enkelt-Abonnement: 60 Øre Kvartalet.

Forenings-Abonnement: 25 Øre Kvartalet.

(Postpenge iberegnet.)

Annoncer efter en fast billig Takst.

Bladet udgaar hver Lørdag.

Estrups Søn gør sine organiserede Arbejdere brødløse.

Hr. Estrup, „Enebo“ ved Pindstrup, som er Ejer af store Skovarealer, har i flere Aar, hovedsagelig om Vinteren, daglig beskæftiget 14—16 Mand ved Arbejdet i sine Skove. Der har aldrig fra Estrups Side været Grund til at klage over disse Mænd, der udførte Arbejdet fuldt tilfredsstillende og i alle Henseender var godt kendt med dette.

Men nu har Hr. Estrup, der i Politik slægter sin afdøde Fader paa og altsaa betragter Folk, der er henvist til at ernære sig og Familie ved deres Hænders Gerning, som undergivne eller Trælle, pludselig bestemt, at han intet vil have at bestille med sine gamle Arbejdere, saafremt disse ikke melder sig ud af Fagforeningen. Hr.

Estrup mener vel, at han ved denne noble Optræden er i Stand til at slaa den lokale Afdeling af „Dansk Arbejdsmandsforbund“ ned. At hans smukke Plan ikke er og ikke kan realiseres, har han faaet soleklare Beviser for, idet selvfølgelig ikke en af de organiserede Arbejdere i Pindstrup har villet lade sig behandle, som var de ufri Mænd af Herren paa „Enebo“. Men en Slags Hævn har han jo faaet, idet de paagældende Arbejdere er gjort brødløse, da de ikke kan faa Arbejde i Skoven.

Vor Bevægelse paa Lolland-Falster.

Lolland-Falsters Landarbejderforening afholder en af de første Søndage i Oktober Generalforsamling i Nykøbing for at planlægge Vinterens Arbejde.

Der vil blive forberedt den for kort Tid siden her i Bladet omtalte Organisation af Roearbejdet. Den Interesse, som nævnte Artikel har vakt, varsler godt for Gennemførelsen af Tanken.

Dernæst vil Grunden blive lagt til en virkelig moderne Fagbevægelse.

Der skal fastsættes et ordentligt Kontingent, med hvilket der kan udføres virkeligt Arbejde. I hver By skal vælges en Byformand, der skal opkræve Kontingentet hver Uge og iøvrigt være Foreningens lokale Repræsentant og Tillidsmand i alle Sager.

Endvidere vil man sætte rigelig Gang i de direkte Forhandlinger med Stora-grærne om Gennemførelsen af vore forskel-

lige Fagkrav. Er dette utilstrækkeligt, maa der strejkes og boykottes.

De daarlige Arbejdsgivere og Skruebrækkere samt de elendige Karlekamre maa offentliggøres. I særlige haarde Kamptilfælde maa der kunne ydes Strejkeunderstøttelse.

At Strejkemidlet er probat, saa vi i Sommer paa „Hardenberg“ og „Berritzgaard“, hvor Arbejderne ved Hjælp heraf opnaaede at faa 50 Øre mere om Dagen.

Endelig maa der paabegyndes et Arbejde for Indførelse af Understøttelse under den voksende Arbejdsløshed i Landbruget. Det er dumt af Landarbejderne ikke at oprette Arbejdsløshedskasser, saa de kan faa Andel i den Hjælp, som Staten her i flere Aar har ydet den øvrige Arbejderklasse.

Sidst, men ikke mindst, skal nævnes Nødvendigheden af at vække Interesse for Udførelsen af et grundigt Oplysningsarbejde ved Læsning, Foredrag, Aften- og Højskoler.

— Det anbefales alle Landarbejdere, der vil deltage i dette Frigørelsesarbejde, at komme til Stede ved Mødet herom.

Rs. Ankjær.

Forenings-Annoncer

optages i „Landarbejderen“ efter en fast, billig Takst.

Naar Bladet tilsendes hvert eneste Medlem, er det Spild af Penge at avertere Generalforsamlinger, Medlemsmøder o. lign. andre Steder end

i „Landarbejderen“.

Herregaards-Idyl.

Forleden kom en gammel 61-aarig Arbejdsmand, Jens Eriksen, Kikkenborg, som arbejder paa Lystrup, ind paa „Soc.-Dem.“s Kontor i Fakse og bad om at faa optaget følgende, som han mente kunde tjene til Oplysning om, hvorledes Arbejdsforholdene er paa Herregaarden Lystrup:

„Jeg blev i Gaar efter Middagshvilen, fortalte J. Eriksen, kommanderet af Lægefoged Christensen til at tage ud og pløje med 3 Heste. Da jeg ikke efter Hr. Christensens Mening fik spændt hurtigt nok for, kom han og skældte mig ud og slog mig paa højre Kind med en knyttet Næve, saa jeg faldt over Ploven om i Furen. Da jeg rejste mig op, fo'r Hr. Christensen ind paa mig igen og slog mig med Egespiret over den ene Arm og flere Gange paa Sædet. De husker jo nok, fortsatte J. E., at det var den samme brutale Hr. Christensen, der i Fjor Vinter kørte op til min Lejlighed og hentede mig med Magt, da jeg skulde til Læge, og kørte mig op til Gaarden og smed mig ind i et Følhus og stængede for mig.

Jeg har i Dag henvendt mig til Politiasistent Elverdam i Fakse og bedt ham om at tage Affære, men da Pryglescenen er foregaaet paa Lystrup, som hører under Haslev Jurisdiktion, henvistes jeg dertil med min Klage“.

— Kommentaar til ovenstaaende er unødvendig. Der føjes hermed et nyt Blad til de mange slette Forhold, som er til Stede paa vore Herregaarde. Og de lader sig næppe forandre, før Landarbejderne gør Alvor af at organisere sig.

„Landarbejderen“

udgaar hver Lørdag.

Kan bestilles paa alle Postkontorer og Brevsamlingssteder, og koster 60 Øre Kvartalet (Postpenge iberegnet).

Konditori & Kafe Højer

 (ved Biografen)

bringes i velvillig Erindring.

Crome & Goldschmidts

Udsalg, Stege,

ved

AAGE H. GRANN

fører altid et stort og mægtigt Udvalg i alle

Manufakturvarer.

Vore Fabriker er Nordens største Manufakturfabriker, og vore Varer er anerkendt overalt som det bedste.

Gør Deres Indkøb af Manufakturvarer i

Crome & Goldschmidts

Udsalg, Stege,

ved **AAGE H. GRANN.**

Engelsk

Beklædnings-Magasin,

Storegade 15, Stege. Telef. 250.

Fikst Udvalg

i al **Herreekviperi**ng,

færdige Klædninger, Overfrakker, Ulsters, Kapper, Stortrøjer, Regnfrakker, Skindveste.

Smaa Priser! Gratis Tilpasning!

Kravetøj, Slips, Hatte, Huer.

R. Rasmussen.

De
ryger aldrig

andre **Cigarer** eller **Tobak**, naar De har prøvet 100 Stk. Cigarer til 5,50. 50 do. til 285. 1 kg. Melange til 220 + Opkrægt. Send Deres Bestilling paa et 5 Øres Brevkort til

M. P. Madsen,
Stege.

Et elegant Cigaritui med 5 Cigarer 50 Øre.

Herreekviperingsforretningen

„Tøjhuset“.

Største Udvalg

her paa Pladsen i

færdige Herreklæder,

samt alt til

Herreekvipering.

Klædninger og Overfrakker

leveres efter Maal fra eget Skræderi.

Altid gode Varer.

 Altid billige Priser.

Johan Daugaard.

Gør Deres Efteraarsindkøb nu.

R. Christensens

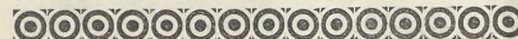
**Uhr- & Guldsmede-
Forretning**

flytter om kort Tid til

Storegade 26.

**Forinden udsælges
Varelageret meget bil-
ligt.**

Gør Deres Efteraarsindkøb nu.

Depotet

for færdigsyede Herreklæder,

Stege.

Gentlemen! Vil De være fiks?
Vil De spare Penge?
Vil De have stort Udvalg?

Da ekviper Dem hos

Chr. Kanstrup,

Storegade.

— Telefon 171. —

Gaa

til Fagmanden

og køb Deres Forbrug i

Cykler, Symaskiner, Geværer,

og alle dertil hørende Rekvisiter. De køber
bedst og billigst i min Forretning, som
er fuldt ud konkurrenceedygtig med enhver
Forsendelses-Forretning.

Ny Cykler med Dæk til 10 Kr. Stk. Pris

77 Kr. — meget fin!

NB. Alle Reparationer udføres sam-
vittighedsfuldt.

J. P. Hemmingsen,

Telef. 206.

Stege.

Telef. 206.

Landarbejderen.

Fagblad for Afdelinger og Kredsorganisationer
under Landarbejderforbundet i Danmark.

Nr. 21.

Søndag den 18. Oktober 1914.

1. Aarg.

Til Arbejderne paa de mønske Saftstationer.

Kammerat!

Har Du nogensinde spurgt Dig selv, hvorfor Du faar 3 Øre mindre i Timen end dine Kammerater paa Sukkerfabriken? Er dit Arbejde mindre værd, eller bestiller Du mindre end Arbejderne i Stege?

Sikkert ikke.

Men hvad er da Grunden til, at Du faar betydeligt mindre ud af Kampagnen end disse? 3 Øre i Timen er lige 30 Øre om Dagen eller 2 Kr. 10 Øre pr. Uge. Det bliver i Løbet af en Kampagne til en for de allerfleste Arbejdere ret betydelig Sum, som Du i en vis Forstand frivilligt forærer Millionselskabet „De danske Sukkerfabriker“. Thi naar der paa Stationen i Stege betales 42 Øre, medens I paa Landstationen spidses af med 39 Øre, saa er det jo ikke, fordi „De danske Sukkerfabriker“ har større Kærlighed til Arbejderne i Stege end til Jer, men paa Stationen i Stege er Fabrikernes Direktion stødt paa et *enigt Krav* fra Arbejderne, som ikke har været til at komme uden om, og som der heller aldrig forsøges paa at komme uden om.

Og det er klart som Dagen, at hvis Fabrikerne mødte et lige saa enigt Krav fra Jer paa Landstationerne, saa skulde de nok komme til at bøje sig og komme til at vurdere jeres Arbejde lige saa højt som Stegensernes.

At Fabrikerne ikke godvilligt giver mere i Arbejdsløn, end de har nødt, er menneskeligt set forstaaeligt. Hvis Du kan købe en Td. Kul hos den ene Købmand for 3 Kr., saa giver Du jo heller ikke en anden 4 Kr., og saa længe I vil sælge Jeres Arbejdskraft for 39 Øre i Timen, finder Fabrikerne naturligvis ingen Anledning til at forhøje den til 42. Men hvis I Arbejdere paa de mønske Saftstationer kunde blive lige saa enige som jeres Kammerater paa de øvrige Fabriker og Stationer Danmark over, saa behøvede I sandelig heller ikke at gaa en eneste Time billigere end Kammeraterne.

Men Organisation maa der til. Vær overbeviste om, at før den Dag kommer, da Nødvendigheden af at organisere Jer, gaar op for i hvert Fald Størsteparten af Jer, før opnaar I ikke at faa det ud af jeres Arbejde, som de organiserede Kammerater. Vi siger med Vilje: „Størsteparten af Jer“. For I skal aldrig vente, at I i

første Omgang bliver fuldt enige alle sammen. Der findes altid Bangebukser, det gør der alle Steder, som vil stikke Halen imellem Benene og luske udenom, imedens de lader Kammeraterne rage Kastanierne af Ilden for sig. Saadan en lunken Fyr skal I give et venskabeligt Dask paa Skulderen og sige til ham: Hør nu, Kammerat, tror Du virkelig alle vi andre vil finde os i, at en eller to Stabejdsere som Du gaar og ødelægger Tegningen for os alle sammen. Nej, kom Du bare og tag din Tørn med!

Der har tidligere været gjort Tilløb til at gennemføre et Organisationsarbejde paa de mønske Stationer. Lad det nu i dette Efteraar blive til Virkelighed. Gør paa en fornuftig Maade op, hvad I kan tabe og hvad I kan vinde ved et saadant Forsøg. Tal indbyrdes sammen om Forholdene, og naar I nu har „sovet paa det“, saa vil vi fra de øvrige organiserede mønske Landarbejderes Side forsøge paa at faa samlet Jer til et privat Møde, hvor der ikke kommer andre end netop Jer selv til Stede, og hvor vi frit kan tale ud med hinanden.

Men der maa naturligvis eksistere et Krav og en Vilje hos Jer selv. Det er Jer, ingen andre end netop Jer selv, der skal høste Fordelene ved en Organisation. Derfor maa der, hvis et heldigt Resultat skal naas, ventes, at I i hvert Fald møder med en redelig Vilje til at tage et Snuptag for jeres egen Sag.

Udgifterne ved at være organiseret i Landarbejderforbundet er 50 Øre pr. Maaned. En eneste Øre mere i Timen vilde alene i Kampagnen indbringe en halv Gang saa meget, som I skal svare i Kontingent

i et halvt Aar. Saa den økonomiske Risiko kan i hvert Fald ikke siges at være overvældende.

Dynæs.

Vi har bedt vor landskendte Kammerat, Hovedbestyrelsesmedlem i Forbundet Magnus Ingeman, om at fortælle lidt om »Dynæs«, og har beredvilligt modtaget følgende:

I.

Dynæs har fra gammel Tid været landskendt. — Allerede før Gorm den gamles Tid boede der en Konge. Der fortælles mange Historier om Dynæs-Kongen, om Dynæs' Borgs hemmelige Gange, Guldskrinet, Skatten osv. Men sikkert er det, der er funden mange Ting paa Dynæs, der minder om ældgamle Dage. Den store *Kæmpeborgvold* og en Del af Borggraven vidner om Fortidens uindtagelige Fæstning.

— Den første Konge, der indtog Dynæs Slot, var Valdemar Atterdag. Senere blev Dynæs foræret til en „Ridder“. Denne Ridders Slægt overlod Dynæs til Aarhus Bispestol — store Jordarealer tilhørte den Gang Dynæs. Den Gang var det jo meget almindeligt, at „Ridderne“ forærede deres tilranede Gods til Bisperne, og Bisperne lovede dem til Gengæld Guld og grønne Skove efter Døden — og Sjælen havde Ro! Aarhus-Bispen tænkte ikke saa meget paa at bevare selve Dynæs Slot. Bisperne var jo den Gang, som nu, meget glade for Penge, man inddrog Skatten af Jorden, og Slottet forfaldt.

Da Bonden kom til Krølt, tilbagetog han

selvfølgelig de saakaldte *Munkesten*, som hans slaviske Forfædre havde bygget Slottet af. Hist og her i de omliggende Bøndergaarde findes Munkestenene endnu.

— Dynæs er noget af det ejendomme- ligste og skønneste, jeg har set i Danmark.

Omslynget af Julsø paa de tre Sider, mod Syd Himmelbjerget og skovbeklædte Bakkeskraaninger, mod Nord og Øst høje, stejle Bakker.

For en Del Aar siden var Dynæs ved at blive en „Saga blot“. Men for 7 Aar siden begyndte man atter at tale om Dynæs. Der strandede nemlig en Efteraarsdag under stærk Storm 2 Mand paa „Dynæs' Spids“ — skønt er det at naa Land i Storm. Den ene fandt Behag i den skønne ejendommelige Dynæs, og han købte den. Det var Digteren Johan Skjoldborg. Atter blev Dynæs et Kongesæde. Dynæs er i vor Tid bleven landskendt ved Digteren Skjoldborg, og ved de smukke Sange, han har skrevet om den.

»Her bo'de før en Kriger,
en Sanger nu her bor«.

Men kendt blev Dynæs ved de store Folkemøder, som Skjoldborg har holdt i de sidste 4—5 Aar. De sidste Aar, Skjoldborg holdt Møder (Dynæs-Fest), var der 15—20,000 Mennesker. Vi skal helt tilbage til St. St. Blichers Himmelbjerg-Møder for at finde lignende.

Næste Artikel skal Dynæs blive skildret som moderne Husmandsbrug.

Magnus Ingemann.

Enhver Tjenestekarl og Daglejer
bør staa i sin Fagforening!

Vort Forbund.

Forretningsfører Axel Hansen, Refsvindinge Station.

Det store Efteraarsmøde og Generalforsamlingen paa Hotel „Valdemar“, Nykøbing F., Søndag den 18. ds. bringes i vore lolland-falsterske Medlemmers Erindring. Mødet begynder Eftmd Kl. 2.

— — —
Hindsholm Landarbejderforening afholdt Generalforsamling i sidste Uge. „Landarbejderen“ antoges enstemmigt som obligatorisk Medlemsblad for Afdelingen. Da Formanden, J. P. Skovsbøll, ikke mente, at han blev paa Hindsholm, valgtes Tjk. Knud Pedersen, Stubberup, til Formand.

— — —
Foredrag med Lysbilleder. Møns Afdeling lader Onsdag den 21. ds. afholde offentligt Foredrag af Vilh. Rasmussen. Foredraget, der illustreres af 40 Lysbilleder, afholdes paa „Harmonien“, Stege.

— — —
Novemberbal i Stege. Den 1. November afholder Møns Afdeling offentligt Bal paa „Harmonien“, Stege.

— — —
I Borre vil der i Midten af November blive afholdt Foredrag med Lysbilleder. Hvis tilstrækkelig Tilslutning sikres, bliver der efter Foredraget en Svingom.

— — —
Paa Vestlolland har vi faaet en Del ny Medlemmer i Sandby, Brønderslev, Horslunde og Nordlunde Sogne. Vor Repræsen-

tant for denne Egn er Tjk. *Povl Kristoffer-
sen*, „Mindegaard“, V. Karleby.

I Sundby holdes Generalforsamling den
25. ds.

„Landarbejderen“.

(Landarbejderforbundets officielle Organ.)

Formand: Forretningsfører Axel Hansen.

Redaktør: Vilh. Rasmussen.

Kontor: Stege.

Enkelt-Abonnement: 60 Øre Kvartalet.

Forenings-Abonnement: 25 Øre Kvartalet.

(Postpenge iberegnet.)

Annoncer efter en fast billig Takst.

Bladet udgaar hver Lørdag.

Er Indkaldelse i Fredstid Krigstjeneste?

Vi har tidligere her i Bladet beskæftiget os med Spørgsmaalet om indkaldte Tjenestekarles Løn. Der bliver fra forskellig Side gjort gældende, at den nuværende ekstraordinære Indkaldelse falder ind under den i Tyendelovens § 41 nævnte „Krigstjeneste“, og at enhver Husbond derefter har Ret til at afbryde Tjenesteforholdet med sin indkaldte Tjenestekarl, uden at betale ham Løn længere end til den Dag, Indkaldelsen fandt Sted.

Sidst har Justitsminister Zahle med den

ham egne Sikkerhed udtalt sig saaledes overfor Formanden for de jyske Landboforeninger, Jensen-Toustrup.

Nu er der imidlertid det at sige, at heldigvis gaar det ikke altid hverken som Hr. Zahle eller Præsten prædiker. Højesteretssagfører Mich. Lunn, hvem vi betragter for at være en adskilligt finere Jurist end den fhv. Stege-Politimester, er af den ganske modsatte Anskuelse, og hævder, at *Husbondens Forpligtelse vedvarer indtil den eventuelle lovmæssige Opsigelse kunde være traadt i Kraft.*

For almindelig sund Fornuft synes der jo ogsaa at være noget absurd i at tale om „Krigstjeneste“, naar Landet faktisk befinder sig i Fred med hele Verden.

Spørgsmaalet afgøres imidlertid ikke endeligt, hverken af Justitsminister Zahle eller nogen anden Enkeltmand, men af Landets Domstole.

Derfor gentager vi, hvad vi tidligere har skrevet: Lad os faa en Dom, eventuelt en Højesteretsdom i Sagen.

Ingen Karle, som er eller har været indkaldte, bør lade sig nøje med Løn til Indkaldelsesdagen, men straks henvende sig enten til Landarbejderforbundet eller til „Landarbejderen“. Gennem vor Forbindelse haaber vi at skaffe gratis Retshjælp og fri Proces lige til Højesteret.

Det er Husbonden, som til Hverdags profiterer af Tyendeloven, maaske kan det vise sig, at dette Monstrum virkelig en eneste Gang kan være i Tyendets Favør. R.

Efter Anmodning.

For nogle Uger siden skrev vi her i Bladet om en lille ukonfirmeret Knægt, som tjente hos Gdr. Valdemar Møller, Ebbelnæs, og som af sin Husbond blev sat til at vaage en hel Nat hos en fødende Griseso, medens hele den øvrige Husstand tog til Gilde.

Vi havde skellig Grund til at tro paa vor Meddelers Paalidelighed. Men nu beder *den samme* Meddeler os imidlertid om at skrive, at hans Meddelelse ikke har været helt korrekt. Bl. a. var der foruden Drenge tillige to Piger og et ungt Menneske hjemme paa Gaarden. Iøvrigt anser han efter moden Overvejelse Valdemar Møller for ellers at være en flink og god Husbond mod Drenge.

Vi efterkommer gerne denne Anmodning og skal kun tilføje, at det *ikke* er »Landarbejderen«s Opgave at føre Krig mod nogen virkelig human og god Husbond.

nr 3 Overenskomst
angaaende
„Landarbejderen“.

Ved et Møde i Nyborg den 20. September 1914 mellem Landarbejderforbundets Hovedbestyrelse og en befuldmægtiget Repræsentant for Møns Tyende- og Landarbej-

derforening er følgende Overenskomst indgaaet mellem Parterne:

1. Det af Møns Afdeling hidtil udgivne obligatoriske Medlemsblad „Den mønske Landarbejder“ udsendes fra 1. Oktober d. A. under Titlen:

„Landarbejderen“.

Fagblad for Afdelinger og Kredsorganisationer under Landarbejderforbundet i Danmark.

Fra samme Dato kan enhver under Landarbejderforbundet staaende Afdeling og Kredsorganisation erholde Bladet som Medlemsorgan for en Pris af 25 Øre Kvartalet pr. Medlem (Postpenge iberegnet).

2. Bladet skal udgaa hver Lørdag. Formatets og Oplagets Størrelse bestemmes til enhver Tid af Bladets Kontrolkomité. Der skal saa vidt muligt i hvert Nr. af Bladet under Rubriken „Vort Forbund“ gives en Beretning om de vigtigste Begivenheder indenfor Landarbejderforbundet i den forløbne Uge. Ligeledes bør Bladet indeholde Referater af Forretningsudvalgs- og Hovedbestyrelsesmøder. Iøvrigt skal Bladet redigeres i Overensstemmelse med Landarbejderforbundets Program, saaledes som dette til enhver Tid er gældende.

3. I Henhold til det for Bladet gældende

Største Udvalg af Herreklæder & Skotøj

altid billigst hos

M. P. Sillehoved,

Jernbanegade 22, **Nykøbing F.**

Regulativ vælger Hovedbestyrelsen for Landarbejderforbundet Halvdelen af Medlemmerne i den Kontrolkomité, som er Bladets øverste Myndighed.

4. Ved Udgangen af hvert Halvaar opgøres Bladets Status. Et eventuelt Overskud deles ligeligt imellem Møns Tyende- og Landarbejderforening og Landarbejderforbundet, dog med den i Regulativet fastsatte Begrænsning. Til Gengæld herfor forpligtes Landarbejderforbundets Forretningsfører og Hovedbestyrelses Medlemmer til at forsyne Bladets Redaktion med Meddelelser om Landarbejderbevægelsen i Landets forskellige Egne, samt til efter Evne at agitere for Bladets Udbredelse.

5. Naar Ønske herom fremsættes, har Landarbejderforbundet til enhver Tid Ret til at overtage Bladet mod at betale Møns Tyende- og Landarbejderforening et Beløb lig med det Underskud, som Bladet til Overtagelsesdagen maatte have bibragt Møns Afdeling, samt at godtgøre Afdelingen Tabet af sit Medlems-Blad ved at tilstille samtlige dennes Medlemmer Bladet gratis og portofrit i et Aar efter Overtagelsen.

(Fortsættes).

Forenings-Annoncer

optages i „Landarbejderen“ efter en fast, billig Takst.

Naar Bladet tilsendes hvert eneste Medlem, er det Spild af Penge at avertere Generalforsamlinger, Medlemsmøder o. lign. andre Steder end

i „Landarbejderen“.

Mine Herrer!

Vil De være flks
spare Penge
have stort Udvalg ?

da gør Deres Indkøb af

Herreekvipering

i

Beklædnings-Magasinet

„Bristol“,

H. C. Andersen,

Jernbanegade 27 (ved Siden af Hotel „Royal“),

Nykøbing F.

**Engelsk
Beklædnings-
Magasin,**

Telf. 346. Nyborg. Telf. 346.

Herre- & Drengeklæder.
Hatte, Huer, Lingeri.

Ene-Udsalg
af ægte Zephyr-Reform.

1ste Klasses Herre-Skræderi.

Største Udvalg.

Absolut billigst.

„Landarbejderen“

udgaar hver Lørdag.

Kan bestilles paa alle Postkontorer og Brevsamlingssteder, og koster 60 Øre Kvartalet (Postpenge iberegnet).

Konditori & Kafe Højer

— (ved Biografen) —

bringes i velvillig Erindring.

Herreekviperingsforretningen

„Tøjhuset“.

Største Udvalg

her paa Pladsen i

færdige Herreklæder,

samt alt til

Herreekvipering.

Klædninger og Overfrakker

leveres efter Maal fra eget Skræderi.

Altid gode Varer. —

— Altid billige Priser.

Johan Daugaard.

Depotet

for færdigsyede Herreklæder,
Stege.

Gentlemen! Vil De være fiks?
Vil De spare Penge?
Vil De have stort Udvalg?

Da ekviper Dem hos

Chr. Kanstrup,
Storegade.

— Telefon 171. —

Gaa til Fagmanden

og køb Deres Forbrug i

Cykler, Symaskiner, Geværer,

og alle dertil hørende Rekvisiter. De køber bedst og billigst i min Forretning, som er fuldt ud konkurrencedygtig med enhver Forsendelses-Forretning.

Ny Cykler med Dæk til 10 Kr. Stk. Pris

77 Kr. — meget fin!

NB. Alle Reparationer udføres samvittighedsfuldt.

J. P. Hemmingsen,

Telef. 206.

Stege.

Telef. 206.

R. Christensens Uhr- & Guldsmede- Forretning

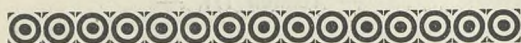
bringes i Erindring.

☞ **For Landarbejdere** ☞

anbefales et solidt og nøjagtiggaaende

Lommeuhr

i tætsluttende Kapsel.

Crome & Goldschmidts Udsalg, Stege,

ved

AAGE H. GRANN

fører altid et stort og smagfuldt Udvalg i alle

Manufakturvarer.

Vore Fabriker er Nordens største Manufakturfabriker, og vore Varer er anerkendt overalt som det bedste.

Gør Deres Indkøb af Manufakturvarer i

Crome & Goldschmidts Udsalg, Stege,

ved **AAGE H. GRANN.**

Engelsk

Beklædnings-Magasin,

Storegade 15, Stege. Telef. 250.

Fikst Udvalg

i al **Herreekviperi**,
**færdige Klædninger, Over-
frakker, Ulsters, Kapper,
Stortrøjer, Regnfrakker,
Skindveste.**

Smaa Priser! Gratis Tilpasning!

Kravetøj, Slips, Hatte, Huer.

R. Rasmussen.

De ryger aldrig

andre **Cigarer** eller **Tobak**, naar
De har prøvet 100 Stk. Cigarer til 5,50. 50
do. til 285. 1 kg. Melange til 220 + Opkrøb.
Send Deres Bestilling paa et 5 Øres Brev-
kort til

M. P. Madsen,

Stege.

Et elegant Cigaritui med 5 Ciga-
rer 50 Øre.

Landarbejderen.

Fagblad for Afdelinger og Kredsorganisationer
under Landarbejderforbundet i Danmark.

Nr. 22.

Søndag den 25. Oktober 1914.

1. Aarg.

Bliver det snart til noget?

Under disse Dages saakaldte „Adresse-debat“ i Folketinget om Finansloven rettes der fra Folketingsmændene et Utal af Forespørgsler, Henstillinger og Forlangender til de forskellige Ministre.

En vil have Alberti benaadet, en anden flere nye Kirker, en tredie vil have Raagerne udryddede, og saa fremdeles i det uendelige. Endnu har vi ikke opdaget, at nogen af de „ærede Medlemmer“ har slaaet til Lyd for Tyendelovens Udryddelse.

Det var dog ellers snart paa Tide. I tredsindstve lange Aar har danske Landarbejdere sukket under denne skændige Undtagelseslovs raa og kyniske Bestemmelser, og den Dag i Dag afsiges der efter Tyendeloven af 1854 Domme, der skriger til Himmelen.

Derfor er det ogsaa Tusinder af danske Landarbejderes Haab, at der inden længe — naar Dhrr. Lovgivere en Gang bliver færdig med Alberti, de manglende Kirker i Brejninge og alt det andet Pilleri — maa blive lagt paa Rigsdagens Bord et Lovforslag om Tyendelovens Udryddelse.

For hver Dag, der gaar inden *det* sker,

vil Utaalmodigheden stige, og de organiserede Landarbejdere skal vide at holde den vedlige og øge den, indtil det som et tusindstemmigt Kor runger gennem den gamle Lovfabrik i Fredericiagade:

Bliver det snart til noget?

R.

Landarbejderbevægelsens Historie.

I korte Rids af Axel Hansen.

I.

Mange af vore Medlemmer har ofte spurgst: Hvor gammel er Landarbejderforbundet, og hvor længe er det siden, at Landarbejderne begyndte at organisere sig.

Jeg skal derfor i et Par efterfølgende Artikler give en kort Oversigt over Landarbejderbevægelsen, som den har formet sig til nu.

— Landarbejdernes Rejsning og Organisationsbestræbelser er jo langt fra noget nyt i Historien. De andre Klasser i Samfundet: Bonden, Husmanden og Byarbejderne har jo for længe siden sluttet sig sammen, og i Kraft af deres Organisation, i større

eller mindre Grad, tilkæmpet sig Andel i Livsgoderne.

Det er derfor en naturlig Følge af Samfundsudviklingen, at Landarbejderne møder frem og stiller deres Krav til Samfundet.

De Tanker og Ideer, der fostredes i de to nærmest beslægtede Klasser — Byarbejderne og Husmændene — maatte ogsaa trænge ned til de underste i Samfundets Lag, *Landarbejderne*.

Ligesom vor Tids sociale Digteres — og da særlig Aakjærs og Skjoldborgs gribende Skildringer af det forurettede og tilsidesatte Landproletariat og den besiddelsesløse Byarbejders begejstrede Kamp for den Idé, der skaber Lighed og Retfærdighed i Samfundet, maatte og skulde vække Landarbejderne til Bevisthed og social Forstaaelse.

— — —

Landarbejderne paa Bornholm var de første, der greb Organisationstanken og førte den ud i Livet.

Omkring 1903 dannedes de første bornholmske Landarbejderforeninger, der et Par Aar senere efterfulgtes af en Forening af Tjenestefolk i Slagelse.

Den Forening fik som Organ „Tjenestefolkenes Blad“, der redigeredes og vistnok udgaves af en Hr. Sandborg.

Igennem dette Blad slog flere til Lyd for at danne en Organisation af Tjenestefolk for hele Landet. Og i Foraaret 1906 samledes en Del Tjenestekarle til et Møde i Jylland, hvor „Tjenestefolkenes Forening“ dannedes.

Det var Meningen, at Foreningen skulde søge at danne Afdelinger over hele Landet, og disse Afdelinger skulde saa sende

Repræsentanter til et Møde, hvor Foreningens Opgave saa skulde drøftes. Det første Repræsentantmøde afholdtes i Odense Foraaret 1907, og her vedtoges det bl. a. at forandre Foreningens Navn til „Tyendeforbundet“.

Allerede paa dette Møde viste der sig stærkt afvigende Tendenser, og Bølgerne gik temmelig højt. I Løbet af Sommeren voksede Spændingen og Uroen, der førte til en Sprængning om Efteraaret. — Fra 1. Oktober 1907 udgav Carl Westergaard et nyt Blad — „Tyendebudet“, der antoges som Organ for Tyendeforbundet.

Tjenestefolkenes Blad blev Organ for „Dansk Tyendeforening“, der stiftedes samme Efteraar ved et Møde paa Kærehave Husmandsskole.

Denne Forening fik dog ingen synderlig Betydning, men sygnede snart hen sammen med Bladet. (Fortsættes).

Krigens Følger

for

Landarbejderne.

Ligesom Arbejderne i Handel og Industri lider under de urolige Krigstider, saaledes rammes ogsaa Landarbejdere og Tjenestefolk af Arbejdsløshed og Nød.

Men der er den Forskel paa Forholdene i Handelen og Industrien og Landbruget, at Virksomhederne i sidste Erhverv ikke er standsede eller indskrænkede som i førstnævnte.

Landbruget producerer den samme Mængde Korn, Roer, Smør, Flæsk og Æg,

som før Krigen. Og hvad endnu mere vigtigt er: de faar langt højere Priser for Produkterne nu under den herskende Dyr-tid. Det kan saaledes nævnes, at Tyskernes store Opkøb af Smør og Flæsk, og i Særdeleshed af Heste, har drevet Priserne her-paa op i en svimlende Højde.

I en saadan „Guldalder“ for Landbruget skulde man vente en Forbedring af Tyen-dets og Daglejernes Kaar. Men Stora-grarerne har ogsaa her afsløret sig som ægte Brødre til Pengepugerne i Handel og Industri.

For det første benytter en stor Del Land-brugere Krigsuroen som Paaskud for en Indskrænkning af Folkeholdet og Nedsættelse af Lønnen. Der findes Tilfælde, hvor Hus-bonder har opfordret Tjenestekarle til at melde sig som frivillige ved Hæren, saa Husbonder kunde slippe for at betale Løn for Efteraar og Vinter. Og paa Gaarde, hvor der er indkaldt en eller flere Karle, antager man sjælden ny Folk, men faar Naboens eller Familiens Sønner til at hjælpe sig under særlig Travlhed.

Dette Forhold giver sig grellest Udslag i den ringe Efterspørgsel efter almindelige Karle og Daglejere for den kommende Vinter. Tager man f. Eks. det saakaldte „Landmændenes eget Blad“, der udsendes over hele Landet, vil man i sidste Num-mer se følgende mærkelige Forhold: Af alm. Tjenestekarle og Daglejere, hvoraf Landet tæller over 200,000, søges der i Annoncerne kun efter henholdsvis 80 og 8 (otte). Dette illustrerer ganske glimrende den rent minimale Efterspørgsel efter alm. Landarbejdere. Og hvorledes Stora-grarerne faar udført den Smule Arbejde, der skal

gøres, viser følgende Tal: I samme Nr. af nævnte Blad søges der efter ca. 50 Mand til Fodring og Malkning, ca. 50 Forkarle, Bestyrere eller Forvaltere og ca. 120 Land-væsenselever. — Landmændene skaffer sig paa en billig Maade den nødvendige Arbejdskraft, ved at holde en „arbejdende Forvalter“, „Forkarl“ eller „Bestyrer“ samt nogle enkelte „Landvæsenselever“. Disse sidste er i Reglen Gaardmandssønner, der skal lidt ud at se sig om. Men da det ikke er „fint“ at gaa som Tjenestekarl, kaldes de Landvæsenselever, skønt de maa udføre det samme Arbejde, blot for mindre Løn.

Med disse faa Folk og en Række Maski-ner nøjes Jorddrotterne til Vinter. Og saa bryder de sig fejl om de Tusinder arbejds-løse Landarbejdere og Tjenestefolk.

Rs. Ankjær.

Vort Forbund.

Forretningsfører Axel Hansen, „Land-arbejderen“, Stege.

Atter et Offer for Militarismen. Ved de i denne Maaned foretagne Forandringer i den indkaldte „Sikringsstyrke“ er vor konstituerede Forretningsfører, Axel Hansen, faldet som Offer for vor hjemlige, danske Militarisme, idet han er mellem de ny-indkaldte. Indenfor Hovedbestyrelsen har der i den Anledning været ført en Forhand-ling om, hvorvidt vi nu atter skulde skifte Forretningsfører, eller om muligvis Axel

Hansen kunde bevæges til at fortsætte, trods Indkaldelsen.

Flertallet af Hovedbestyrelsen er enig om det uheldige i idelig at skifte Forretningsfører, og da Aksel Hansen mener at kunne bestride Bestillingen, da Soldaterne har megen Fritid under Vintertjenesten, vil der ikke foreløbig ske nogen Forandring. Axel Hansens Adresse vil under Indkaldelsen være: „Landarbejderen“, Stege. Hertil bedes alle Meddelelser, Forespørgsler, Kontingentindbetalinger etc. adresseret.

Overenskomsten. I dette og forrige Nr. har vi aftrykt den Overenskomst, som er indgaaet mellem Forbundets Hovedbestyrelse og Møns Afdeling. „Landarbejderen“ ønsker nemlig intet Hemmelighedskræmmeri overfor Medlemmerne. Vi har intet at stikke under Stolen, men betragter det som vor første Opgave at give samtlige Medlemmer klar og ren Besked om *alle* Forhold indenfor Landarbejderbevægelsen.

Til Gengæld venter vi, at alle Forbundets Afdelinger vil slutte Kreds om „Landarbejderen“. Inden Nytaar bør der ikke findes en eneste Afdeling, som ikke har antaget „Landarbejderen“ som obligatorisk Medlemsblad. Læg Mærke til, hvad Bladet bringer for 25 Øre Kvartalet. Reelt findes der i „Landarbejderen“ i Løbet af et Kvartal betydeligt mere Stof for 25 Øre, end der andet Steds bydes for 1 Kr. Dernæst bringer „Landarbejderen“ udelukkende Læsning af Interesse for Forbundets Medlemmer. Vi fylder ikke Bladet med maanedgamle, ligegyldige Krigsbilleder eller lignende Bras, som der kan findes i Snesevis af i

enhver Papirbunke. Sluttelig gør vi opmærksom paa, at vort Forbund *ikke* har nogen som helst organisationsmæssig Forbindelse med *noget andet Blad*.

Lolland-Falsters Kredsorganisation afholdt Generalforsamling i Nykøbing den 18. ds. Formd., Rs. Ankjær, aflagde Beretning om Virksomheden og dvælede her særlig ved Foreningens Fremgang og de opnaaede Resultater i faglig Henseende. — Derefter behandledes og vedtoges Ændringer i Foreningens Program og Vedtægter. — Til Formand genvalgtes Rs. Ankjær. Iøvrigt kom Bestyrelsen til at bestaa af Foderm. Kr. Rasmussen, Ø. Kippinge, Foderm. Anthon Hansen, Hullebæk, Arb. Karl Hansen, „Kringelborg“ og Tjk. Povl Kristoffersen, V. Karlebo. Det vedtoges at indmelde Foreningen i Arbejderorganisationernes Fællesvirksomhed for Lolland-Falster. „Landarbejderen“ antoges som obligatorisk Medlemsblad.

Større Tyendemøde i København. Da Hovedstadens mange Fæstekontorer hver Skiftedag besøges af en Mængde Tjenestekarle, vil der i Aar blive arrangeret et større Møde om Tyendespørgsmaalet den 1. November i Rømersgade 22. Som Talere kommer antageligt Forretningsfører Axel Hansen, Sekretær Rs. Ankjær samt en socialdemokratisk Folketingsmand til Stede.

Til Sekretær Rasmus Ankjær er der fra forskellige Steder i Landet, bl. a. Holbæk-egnen og Langeland, rettet Anmodning om at tale ved Møder i November Maaned. Hvis flere Afdelinger ønsker Møde, er vor

Kammerat villig til at tale ved disse, med det samme han er paa Egnen.

— — —
Efteraarsmødet i Nykøbing F. Søndag d. 18. ds. havde samlet en god Forsamling af baade Land- og Byarbejdere. Rs. Ankjær og Folketingsmand Bresemann, Nakskov, talte. Den sidste holdt et interessant Foredrag om Polakimportens skadelige Følger, særlig paa Lolland-Falster.

Som Helhed mærkede man paa Mødet den bedste Forstaaelse og Interesse for vor Bevægelse.

— — —
Gamle Blade. Medlemmer, som maatte være i Besiddelse af helst komplette Aargange af „Tyendebladet“, „Arbejdervennen“ og „Arbejderbladet“ bedes venligst overlade os disse enten til Laans eller Købs.

— — —
Der er Afdelinger, som endnu ikke har ladet høre fra sig siden Kongressen. Den gaar ikke. Vi maa have System i Tingene. Det er paa en stadig og ensartet Kontingentindbetaling vort Forbunds hele økonomiske Eksistens hviler. Er der Afdelinger, som har økonomiske Vanskeligheder, maa de i det mindste skrive herom til Forbundets Forretningsfører. (Adressen findes over denne Bubrik).

Overenskomst

angaaende
 „Landarbejderen“.

254

(Sluttet).

6. Ved en eventuel Overdragelse af Bladet til Landarbejderforbundet forbliver den ene Halvdel af en mulig Reservefond Møns Afdelings Ejendom. Sker Overtagelsen inden 1 Aar fra Dato, tilfalder hele Reservefonden Møns Tyende- og Landarbejderforening.

7. Møns Afdeling kan ikke afstaa Bladet til andre end Landarbejderforbundet. Forandringer i Regulativer for Bladet kan — for de Paragrafers Vedkommende, der berøres af denne Overenskomst — ikke finde Sted uden ved samstemmende Beslutning af Landarbejderforbundets Hovedbestyrelse og befuldmægtigede Repræsentanter for Møns Tyende- og Landarbejderforening.

8. I Tilfælde af Forbundets Overtagelse af Bladet har Møns Tyende- og Landarbejderforening intet Krav paa Indflydelse paa Bladet i nogen Henseende, udover at kunne forlange Garanti for, at Forbundet opfylder sine Forpligtelser til gratis og portofrit at

Største Udvalg af Herreklæder & Skotøj

altid billigst hos

M. P. Sillehoved,

Jernbanegade 22, **Nykøbing F.**

fremsende Bladet i et Aar til Afdelingens Medlemmer.

Denne Overenskomst, der udfærdiges i to ligelydende Eksemplarer, er uopsigelig og kan ikke sættes ud af Kraft, medmindre en af Parterne enten ved Opløsning, Konkurs eller dermed ligestillede Tilfælde beviseligt bliver ude af Stand til at opfylde sine Forpligtelser. For Hovedbestyrelsens Vedkommende dog med Forbehold af først-kommende Kongres' Sanktion.

Enhver Tjenestekarl og Daglejer
bør staa i sin Fagforening!

Børnemishandling.

En uhyggelig Affære fra Lemvig.

Der er i disse Dage faldet Dom i en oprørende Vogterdreng-Affære fra Lemvig-egnen. Gaardejer Ingvarsdén, Flynder Mølle, er idømt 14 Dages Fængsel paa sædvanlig Fangekost for at have skamslaaet sin Tjenestedreng. Han skal desuden betale Lægeregning, Sagens Omkostninger, 80 Kr. i Erstatning og fuld Løn til Drengen. I Henhold til Loven om betinget Benaadning bortfalder Fængselsstraffens Afsoning, i Fald Gaardejeren ikke gør sig skyldig i nogen ny Forbrydelse de første 5 Aar.

Gdr. Ingvarsdén har mishandlet Drengen paa forskellig Maade, bl. a. ved at slaa ham *med en Tejrekølle, med en Skruenøgle og med oprinkede Kotejr med vedhængende Tejrepæle*, til Tider flere Gange dagligt.

Han har kastet Sten paa Drengen, har sparket ham med sine Træsko og har kradset Huden af Barnets Ansigt med sine Negle og trukket Skindet af dets Øren.

I Forhøret er det oplyst, at en Dag, den lille Knægt arbejdede i en Grusgrav, huggede Gaardejeren paa maa og faa efter ham med en Spade. Drengen blev ramt paa venstre Laar og fik en stor blodig Læsion!!

Han blev systematisk sultet og mødte ingen Skaansel hos sin Madmoder, der dog selv har to Børn. Den 22. Juli, da Jeppe løb hjem til sin egen fattige Moder, Enken Mathilde Henriksen, fik han de sidste Prygl paa Gaarden og blev tvunget til at se paa, at Gaardejerfamilien spiste, medens han selv intet fik.

Da han kom hjem, og Moderen saa, at hans Tøj var stift af størknet Blod, græd hun. Men den lille forknytte Vogterdreng sagde blot:

— Lille Mor, det er da godt, jeg lever!

Ingen Digter kunde skildre en sørgeligere og sandere Scene.

Mange mener, at Dommen over Gaardejeren er for mild, og det er muligt, at den vil blive appelleret. Men selv om den bliver staaende, vil dens moralske Virkninger sætte Spor over hele Landet. Før har d'Hrr. Gaardejere kunnet klare sig med et Greb i Pengeposen, naar de mishandlede deres smaa Tjenestedrenge for grovt. Nu hænger Fængselsstraffen som et Sværd over deres Hoveder.

Og bliver det nødvendigt, skal den socialdemokratiske Presse nok sørge for at faa Sværdet til at falde.

„Landarbejderen“.

(Landarbejderforbundets officielle Organ.)

Formand: Forretningsfører Axel Hansen.

Redaktør: Vilh. Rasmussen.

Kontor: Stege.

Enkelt-Abonnement: 60 Øre Kvartalet.

Forenings-Abonnement: 25 Øre Kvartalet.

(Postpenge iberegnet.)

Annoncer efter en fast billig Takst.

Bladet udgaar hver Lørdag.

Fyn.

Engelsk Beklædnings- Magasin,

Telf. 346. Nyborg. Telf. 346.

Herre- & Drengeklæder.
Hatte, Huer, Lingeri.

Ene-Udsalg
af ægte Zephyr-Reform.

1ste Klasses Herre-Skræderi.

Største Udvalg.

Absolut billigst.

For

Vintersæsonen

anbefales mit

store Lager

af moderne Ulsters fra 22 Kr., Stortrøjer fra 12 Kr., Paletots fra 15 Kr., Skindveste fra 7 Kr. 50 Øre, moderne Hatte, Sports-huer, Kravetøj, Manschetskjorter, solide Arbejdsbenklæder, Undertrøjer og Benklæder m. m.

Altid billigste Priser hos

Hans Hansen Tvedskov,

bag Kirken, Kerteminde.

oooooooooooooooo

Marskandiserforretningen, Øster-Boulevard, Nyborg.

Stort Lager af gode brugte og nye Ting i Klædninger, Fodtøj, Møbler, Barnevogne, Cykler, Jagtbøsser.

Alle Slags gode brugte Varer tages i Bytte.

NB. Antikviteter i Kobber, Messing, Mahogni betales med højeste Pris.

Gammelt Kobber, Messing, Tin og Bly købes.

oooooooooooooooo

„Landarbejderen“

udgaar hver Lørdag.

Kan bestilles paa alle Postkontorer og Brevsamlingssteder, og koster 60 Øre Kvartalet (Postpenge iberegnet).

Møn.

Konditori & Kafe Højer

(ved Biografen)
bringes i velvillig Erindring.

Depotet

for færdigsyede Herreklæder,
Stege.

Gentlemen!

Vil De være flks?

Vil De spare Penge?

Vil De have stort Udvalg?

Da ekviper Dem hos

Chr. Kanstrup,

Storegade.

— Telefon 171. —

Falster.

Mine Herrer!

Vil De være flks
spare Penge
have stort Udvalg ?

da gør Deres Indkøb af

Herreekvipering

i
Beklædnings-Magasinet
„Bristol“,

H. C. Andersen,

Jernbanegade 27 (ved Siden af Hotel „Royal“),

Nykøbing F.

Køb

Deres Klæder i Det
gule Hus Nr. 9, det
betaler sig.

Engelsk

Beklædnings-Magasin,

Det gule Hus.

Rudolph Broun,

Nykøbing F.

Landarbejderen.

Fagblad for Afdelinger og Kredsorganisationer
under Landarbejderforbundet i Danmark.

Nr. 23.

Søndag den 1. November 1914.

1. Aarg.

Kun 5 Øre.

Mangel paa Forstaaelse.

En ugift Tjenestekarl, der gennem en Fæstemand i Aarhus havde faaet en daarlig Plads, henvendte sig paa vort Kontor, skriver „Demokraten“ i Aarhus, og anmodede os om at optage en Artikel om Pladsen til Advarsel for Standsfæller. Han var fuldt ud paa det rene med, at kun gennem offentlig Paatale vilde det være muligt at faa hensynsløse Husbonder til at forbedre sig og give deres Tjenestefolk mere menneskeværdige Kaar, og ligeledes var han klar over, at kun den socialdemokratiske Presse vilde tage sig af et forurettet Tyendes Sag.

Vi efterkom naturligvis Tjenestekarls Anmodning og vejledede ham. Men nu forefaldt der tilfældigvis noget, som er karakteristisk, og som er Foranledningen til disse Bemærkninger.

Tjenestekarlen takkede os og bemærkede, at han gerne vilde have Bladet.

Vi misforstod denne Bemærkning og troede, at han vilde abonnere paa „Demokraten“, og vi bad ham derfor henvende sig

paa vort Ekspeditionskontor, hvor han kunde bestille Bladet for Oktober Kvartal.

Nej, det var ikke Meningen, sagde Karlens. Han havde ikke Raad til at holde „Demokraten“ et Kvartal, han vilde kun vide, hvilken Dag hans Klage blev optaget, for at han kunde købe paagældende Nummer for 5 Øre!

Alene Arbejdslønnen for Opsætning af Karlens Artikel, og det Papir, som gaar med for at give den Plads i Bladet, udgør mere end „Demokraten“ koster i et Kvartal.

Men alligevel var 5 Øre alt, hvad han følte Trang til at ofre for at faa paataalt den Uret, der var begaaet imod ham.

Den her nævnte Tilfældighed vækker til Eftertanke. Hvis Arbejderne og alle de forurettede Smaafolk, hvis stærkeste Vaaben til Selvhævdelse den socialdemokratiske Presse er, ræsonnerede paa samme Maade, som den her nævnte Tjenestekarl og viste lige saa stor Mangel paa Forstaaelse, saa vilde Arbejderne og Tyendet overhovedet ingen Presse have at henvende sig til. Hvis Arbejderne, som denne Tjenestekarl, kun højst vilde ofre en 5-Øre en Gang for alle paa Fremme af deres egne Interesser, saa vilde Arbejderpressen ikke eksistere. Det er den almindelige Udbredelse, de

12—13,000 Arbejdere og andre, der holder „Demokraten“, som giver Bladet Indflydelse og Betydning. Det er dem, den her omtalte Tjenestekarl i første Række kan takke for, at han kan skaffe sin Utilfredshed Luft og ikke stiltiende behøver at finde sig i Uretten.

Men Tjenestekarlen og de Arbejdere, der endnu tænker som han, burde indse, at de har en Pligt til sammen med de mere forstaaende Kammerater at skatte Arbejdernes Presse og Organisationer.

Hjælpen til de Arbejdsløse.

Hjælpekasserne har nu faaet Materialet tilsendt.

Vi har bragt i Erfaring, skriver „Soc.-Dem.“, at der nu fra Indenrigsministeriet er tilsendt Understøttelsesforeningen og Hjælpekasserne det fornødne Materiale til at føre Loven af 22. September om ekstraordinær Hjælp til de Arbejdsløse ud i Livet.

Som meddelt, falder den Hjælp, som skal ydes efter denne Lov, i to Afdelinger: Hjælp til Arbejdsløse eller Trængende, som ikke er Medlemmer af Arbejdsløshedskasser, men som har opbrugt deres Understøttelse eller oppebærer en Understøttelse, der er saa lav, at den i Følge Lovens Bestemmelser kan suppleres med yderligere Hjælp.

Hjælpekasserne har faaet tilsendt to forskellige Skemaer til de to Grupper af Arbejdsløse.

Den første Gruppe Arbejdsløse eller Trængende, som ikke er Medlemmer af en anerkendt Arbejdsløshedskasse, faar Skemaet udleveret hos Hjælpekassen eller Understøttelsesforeningen, der foretager den i Loven foreskrevne Undersøgelse og udbetaler Hjælpen.

Den anden Gruppe: Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser, kan faa Skemaet udleveret baade hos Hjælpekassen og den paagældende Arbejdsløshedskasses Bestyrelse. For deres Vedkommende attesteres Skemaet af Arbejdsløshedskassen, som ogsaa foretager Udbetalingen af Hjælpen.

Foruden disse Skemaer er der udsendt et Cirkulære med Vejledning om alle de Love, der vedrører Understøttelserne.

Hermed er formentlig alt lagt tilrette for, at Loven kan begynde at virke.

Om Lysbilled-Agitation

skriver Red. H. P. Hansen i „Møns Social-Demokrat“ i Anledning af det paa „Harmonien“, Stege, afholdte Møde:

„En saadan Billedserie, der paa en haandgribelig Maade illustrerer den sociale Ulighed, gør sikkert langt bedre Virkning end et velformet videnskabeligt anlagt Foredrag om samme Emne, idet enhver nogenlunde opmærksom Tilskuer ikke vil kunne undgaa at faa et Indtryk med hjem, som ikke let udviskes. Og saa har Billederne den Egenskab, at de ikke kan efterlade Tvivl; de repræsenterer Agitatoren, hvem Modstandere med eller mod deres Vilje og

Instinkt maa tro paa. Og det er af stor Betydning. Vi kender alle, at socialdemokratiske Agitatorer ofte mødes med et: Det er Overdrivelse i højeste Grad. Sligt udsætter Billederne sig ikke for.

Men en saadan Billed-Fremvisning burde have et Publikum, som sjældent eller aldrig gør sig den Ulejlighed at tænke dybere over vore elendige Samfundsforhold.

— Enhver under Landarbejderforbundet staaende Afdeling kan faa afholdt saadanne Møder ved at skrive til „Landarbejderen“, Stege.

Vort Forbund.

Forretningsfører Axel Hansen, „Landarbejderen“, Stege.

Til Afdelingsformændene. Rubriken „Vort Forbund“ bør Uge for Uge kunne give Bescud om alt, hvad der rører sig i vort Forbund. Men dette kan kun finde Sted, naar vi faar Jer alle til Medarbejdere. Derfor anmodes I om at sende Bladet Meddelelser om, hvad der foregaar i Jeres Afdelinger. Smaa Referater af Generalforsamlinger, Møder etc. er altid velkomne. Men husk en Ting: Pladsen er stærkt begrænset, skriv derfor kort og fyndigt.

Hvis Du kommer i Konflikt med din Husbond na et eller andet, og Du er sikker paa at være i din gode Ret, henvend Dig saa først og fremmest til Bestyrelsen for Tyende- og Landarbejderforeningen. Det er ikke alene Bestyrelsens Pligt, men ogsaa dens Ønske, at hjælpe forurettede Medlemmer til deres Ret.

Men husk en Ting: Forlad aldrig en

Plads, uden at Du har gyldige Vidner paa, at det enten er efter Overenskomst med Husbonden, eller at Du er ulovligt bortvist.

Den mønske Fanefond mangler endnu ca. 30 Kr., før vi kan tænke paa at bestille en Fane. Naar nu til 1. November de fleste af vore Medlemmer faar deres Sommerløn udbetalt, saa bør Fanefonden betænkes med et lille Bidrag.

De organiserede mønske Landarbejdere bør ikke længere mangle en Fane.

Møns Afdeling afholder som tidligere meddelt offentligt Bal paa „Harmonien“ d. 1. November.

Mishandlingerne ved Lemvig.

Vogterdrengen fra Flynder faar en Pengegave fra Udlandet.

Den socialdemokratiske Presses Beretning om Gaardejer Ingvarsen, Flynder Mølle, der idømtes Fængselsstraf for at have mishandlet sin 10-aarige Tjenestedreng, Jeppe, er ogsaa naaet til Udlandet. Selv det konservative Blad „Stockholms Tidning“ har optrykt disse Artikler.

Fra en Dame i Sverrig har „Vestjyllands Social-Demokrat“ modtaget Anmodning om at opgive Jeppes Adresse, for at hun kunde sende „Gossen en liten Slant“.

Nu er Gaven, et Pengebeløb med en Skrivelse, kommen den lille Vogterdreng i Hænde.

Efter at Jeppe er kommen til Kræfter

og hans Saar er lægt, har han haft Plads paa en stor Gaard, hvor han har passet 57 Kreaturer. Dette kvikke Barn var det, Storbonden Ingvarnsen var ved at pine Livet af med sine djævelske Mishandlinger.

Enhver Tjenestekarl og Daglejer
bør staa i sin Fagforening!

Landarbejderbevægelsens Historie.

I korte Rids af Axel Hansen.

II.

Tyendeforbundet vandt derimod større og større Tilslutning ud over Landet og afholdt Aaret efter, i Paasken 1908, Aarsmøde i Aarhus. Der foretoges atter Navneforandring, saaledes at „Tyendeforbundet“ nu kom til at hedde „Tyende- og Landarbejderforbundet“.

I det følgende Aar arbejdedes der ihærdigt, særlig paa Øerne. Mange Agitatorer meldte sig til Tjeneste og udførte et Arbejde, der satte gode Frugter. Men desværre, Splittelsen meldte sig paany. 1909 afholdtes Aarsmøde med Kongres i København. Carl Westergaard, der hidtil havde været baade Formand og Redaktør, afløstes nu som Formand af H. J. Hansen-Røjle, og en 2—3 Maaneder efter afsattes C. W. fra Redaktørpladsen, og i Stedet valgtes A. P. Bjarnholdt.

C. Westergaard oprettede nu et nyt Blad, „Arbejdervennen“, som Konkurrent til For-

bundets Blad, der nu hedder „Arbejderbladet“, og der førtes en hidsig Kamp mellem de to Blade.

Om Efteraaret afholdtes ekstraordinær Kongres i Odense, og Resultatet af den Forhandling, der førtes der, blev, at Westergaard gik ind paa at lade „Arbejdervennen“ ophøre at udgaa.

Westergaard indvalgte i Hovedbestyrelsen for Forbundet, og de fleste rejste sikkert hjem fra Kongressen i det Haab, at nu var Stridighederne bilagt.

I Foraaret 1910 afholdtes paany Kongres i Odense, hvor Hansen-Røjle og Bjarnholdt genvalgte henholdsvis som Formand og Redaktør. Kort Tid efter blussede Striden atter op. Westergaard udgav atter „Arbejdervennen“, og sammen med nogle andre stiftede han „Landarbejdernes Fagforbund“. Mellem de to Forbund førtes idelige Stridigheder, der selvfølgelig svækkede Bevægelsen meget.

„Tyende- og Landarbejderforbundet“ afholdt Kongres i København 1911, og „Landarbejdernes Fagforbund“ vistnok i Odense samme Aar.

Den 2. Februar 1912 afholdtes Sammenlutningskongres mellem de to Forbund i Odense. De to Forbund blev her slaaet sammen til et, under Navnet „Landarbejderforbundet“, der nu sidste Foraar holdt Kongres i Odense, hvor vort nuværende Program vedtoges.

Splittelsen er forbi og vil forhaabentlig aldrig — aldrig komme igen.

Enighed og Sammenhold er en absolut Betingelse for at vi kan vinde frem.

Axel Hansen.

Forenings-Annoncer

optages i „Landarbejderen“ efter en fast, billig Takst.

Naar Bladet tilsendes hvert eneste Medlem, er det Spild af Penge at avertere Generalforsamlinger, Medlemsmøder o. lign. andre Steder end

i „Landarbejderen“.

Bønderne spekulerer i Krigen.

En af Skanderborgegnens Landarbejdere har fortalt „Horsens Socialdemokrat“, at tre af hans nærmeste Gaardmænd har besluttet indtil videre ikke at fæste Karle til 1. November. De siger, at de gør Regning paa, at Karlene og Arbejdskraften i det hele taget nok kan blive billigere nu under Krigen, eftersom der formentlig vil blive ikke ringe Arbejdsløshed.

De tre Mænd, der saaledes paa en mindre tiltalende Maade spekulerer i Fortjeneste paa Grund af Krigen, har allerede haft en ikke ringe Fordel af den, idet de har solgt væk af deres Heste til meget høje Priser, saa de kun har nogle Plage igen. Deres andre Varer har de heller ikke tabt Penge paa i den sidste Tid. Men alligevel vil de nu søge, om de kan knibe yderligere en Snes Kroner ved at vente med at fæste Folk.

— Desværre er Skanderborgegnens Gaardmænd ikke ene om denne modbydelige Spekulation i Krigssituationen. Ogsaa i andre Egne af Landet gør der sig en lignende nobel Anskuelse gældende hos mange Landmænd. Forleden bød f. Eks. en Gaardejer paa Stege Mark en voksen Karl 80 Kr. i Løn fra 1. November til midt i April; medens den almindelige Vinterløn paa Øen for voksne Karle er 175—225 Kr.

Ladby-Bonden dømt ogsaa ved Højesteret.

Den landsberygtede Gaardejer Lars Johansen Larsen, Ladby, der ved Nytaarstid skød paa sin Tjenestekarl med et Jagtgevær, har i disse Dage faaet sin Sag behandlet ved Højesteret.

Som det vil huskes, kunde Underrettsdommeren ikke finde nogen Paragraf i Straffeloven, der forbyder en Husbond at skyde paa sine Tjenestefolk, hvorfor han pure frifandt Bonden. Overretten kom dog til et andet Resultat, idet den idømte Lars Johansen Larsen 40 Dages simpelt Fængsel og 100 Kr. i Erstatning til Karlen. Nu har Højesteret stadfæstet denne Dom.

I Betragtning af, at den skudte Tjeneste-

Største Udvalg af Herreklæder & Skotøj

altid billigst hos

M. P. Sillehoved,

Jernbanegade 22, **Nykøbing F.**

karl Peter Hansen har maattet tilbringe lang Tid paa Sygehuset og næppe nogen Sinde genvinder sin fulde Ferlighed, maa det siges at være en meget mild Dom. Havde Tilfældet været omvendt, saaledes at det var en Tjenestekar, som havde skudt paa sin Husbond, saa havde Tjenestekarlen sikkert ikke sluppet med mindre end nogle Aars Forbedringshus for Mordforsøg.

Falster.

Medlemmernes Opmærksomhed hendledes paa

Nykøbing Øl.

**Lager-, Pilsner- og Hvidtøl.
Fortrinlige Ølsorter.**

Mine Herrer!

Vil De være flks
spare Penge
have stort Udvalg ?

da gør Deres Indkøb af

Herreekvipering

i

Beklædnings-Magasinet

„Bristol“,

H. C. Andersen,

Jernbanegade 27 (ved Siden af Hotel „Royal“),

Nykøbing F.

Fyn.

Køb Manufakturvarer

hos

G. Leidecker,

Kerteminde.

Færdige Kjoler, Bluser,
Kaaber, Ulsters.

Regnfrakker for Herrer
og Damer.

Alt i Senge-Udstyr.

Altid billigst hos

G. Leidecker.

Engelsk Beklædnings- Magasin,

Telf. 346. Nyborg. Telf. 346.

Herre- & Drengeklæder.
Hatte, Huer, Lingeri.

Ene-Udsalg
af ægte Zephyr-Reform.

1ste Klasses Herre-Skræderi.

Største Udvalg.

Absolut billigst.

„Landarbejderen“

udgaar hver Lørdag.

Kan bestilles paa alle Postkontorer og Brevsamlingssteder, og koster 60 Øre Kvartalet (Postpenge iberegnet).

Møn.

Konditori & Kafe Højer

 (ved Biografen)
bringes i velvillig Erindring.

R. Christensens Uhr- & Guldsmede- Forretning

bringes i Erindring.

 For Landarbejdere

anbefales et solidt og nøjagtiggaaende

Lommeuhr

i tætsluttende Kapsel.

Forretningen er flyttet til Storegade 26.

Engelsk

Beklædnings-Magasin,

Storegade 15, Stege. Telef. 250.

Fikst Udvalg

i al **Herreekvipering,**
færdige Klædninger, Over-
frakker, Ulsters, Kapper,
Stortrøjer, Regnfrakker,
Skindveste.

Smaa Priser! Gratis Tilpasning!

Kravetøj, Slips, Hatte, Huer.

R. Rasmussen.

De ryger aldrig

andre **Cigarer** eller **Tobak**, naar
De har prøvet 100 Stk. Cigarer til 5,50. 50
do. til 285. 1 kg. Melange til 220 + Opkrøb.
Send Deres Bestilling paa et 5 Øres Brev-
kort til

M. P. Madsen,
Stege.

Et elegant Cigaritui med 5 Ciga-
rer 50 Øre.

Fra 1. November udsælges:

50 Stkr. moderne Ulsters fra 10 Kr.
220 Stkr. Bluser i moderne Stoffer fra
1,20. 100 Stkr. Nederdele, moderne
Façonner, fra 2,85. 85 Stkr. Under-
skørter, solide Stoffer, fra 1,75.

Endvidere er Lageret nu forsynet
med et righoldigt Udvalg i Korsetter,
Damelinned, Pelskraver, Muffer, Skind-
huer, Handsker samt alt i Trikotage til
meget smaa Priser. — Et Parti Herre-
klædninger, Overfrakker og Gummi-
frakker udsælges. — Herreklædninger
efter Maal leveres til samme Pris som
færdigsyet.

Crome & Goldschmidt i Stege
ved **Auge H. Grann.**

Herreekviperingsforretningen

„Tøjhuset”.

Største Udvalg

her paa Pladsen i

færdige Herreklæder,

samt alt til

Herreekviperung.

Klædninger og Overfrakker

leveres efter Maal fra eget Skræderi.

Altid gode Varer.

 Altid billige Priser.

Johan Daugaard.

Depotet

for færdigsyede Herreklæder,
Stege.

Gentlemen! Vil De være fiks?
Vil De spare Penge?
Vil De have stort Udvalg?

Da ekviper Dem hos

Chr. Kanstrup,

Storegade.

— Telefon 171. —

Gaa

til Fagmanden

og køb Deres Forbrug i

Cykler, Symaskiner, Geværer,

og alle dertil hørende Rekvisiter. De køber
bedst og billigst i min Forretning, som
er fuldt ud konkurrenceedygtig med enhver
Forsendelses-Forretning.

Ny Cykler med Dæk til 10 Kr. Stk. Pris

77 Kr. — meget fin!

NB. Alle Reparationer udføres sam-
vittighedsfuldt.

J. P. Hemmingsen,

Telef. 206.

Stege.

Telef. 206.

Landarbejderen.

Fagblad for Afdelinger og Kredsorganisationer
under Landarbejderforbundet i Danmark.

Nr. 24.

Søndag den 8. November 1914.

1. Aarg.

Vort Blad.

»Arbejderbladet«s gamle Redaktør, A. P. Bjarnholt, har sendt os følgende Artikel, som det er os en Glæde at give Plads:

At Forbundet ikke vedblivende kunde lade sig nøje med et Blad som „Arbejdervennen“, der nærmest har Karakter af et fuldstændig privat Foretagende, der ganske vist skjuler sig under et Aktieselskabs Maske, er givet. Tilmed er dette Blad jo i det sidste Aars Tid udkommet meget uregelmæssigt, hvad der selvfølgelig har bevirket, at det nu kun har meget faa Abonnenter, og derfor er uden Betydning for Landarbejderbevægelsen.

Det, der nu er sket ved Udgivelsen af „Landarbejderen“, er da kun en naturlig Følge af Ønsket om at faa et Blad, der tilhører Forbundet; thi selvfølgelig skal Bevægelsens Blad ikke ejes af et Aktieselskab, der ved Kongresserne trækker sig fornemt tilbage, naar Bladets Forhold skal drøftes, medens Forbundets Repræsentanter kan faa Lov til at staa udenfor og se til.

Undertegnede, der fremdeles følger Landarbejderbevægelsen med stor Interesse, kan

da ikke andet end ønske „Landarbejderen“ Held og Lykke. Ogsaa det, at dette Blad kommer en Gang om Ugen, er et stort Gode for Medlemmerne. Hvem bryder sig vel om at holde et Blad, der kun kommer hver fjortende Dag eller en Gang om Maaneden. Nej, saa hellere et lidt mindre Blad, der udgaar hver Uge.

Jeg kan da ikke andet end at henstille til Venner og Kammerater at indføre „Landarbejderen“ rundt om i de forskellige Foreninger som Medlemsblad. Det er da kun 25 Øre for Abonnementet pr. Kvartal, naar man paa den Maade gør det obligatorisk. Her er en Opgave, som Bestyrelserne snarest bør tage sig af og virkeliggøre. „Arbejdervennen“ vil aldrig faa nogen Betydning for Landarbejderbevægelsen. Dertil mangler dette Blad bestandig den samlende Evne, der er en Nødvendighed for at naa frem. Foreningerne bør derfor straks tage Arbejdet op for „Landarbejderen“. Send alle Meddelelser til dette Blad Foreningerne vedrørende. Skriv korte, kvikke Artikler deri. Gør det livligt og interessant. Skaf det Abonnenter og skaf det Annoncer. Tag fat med det samme, da skal Dagen nok komme, da det kan blive større. Ingen bør bryde sig noget om, hvad Aktieselska-

bet „Arbejdervennen“ eventuelt vil finde paa at skrive i den Anledning. Det er Forbundets eget Bladudvalg, der staar bag „Landarbejderen“. Hjælp derfor dette Blad i Gang, saa der atter kan blive Liv og Fart i Bevægelsen. Ind med „Landarbejderen“ overalt. Nu Fart paa Arbejdet. Mange udmærkede Kræfter har siden „Arbejderbladet“ gik ind, holdt sig tilbage. Til disse vil jeg sige: Kom igen! Lad os atter mødes paany — foreløbig i „Landarbejderen“s Spalter og siden paa Kongresserne. Der er mange, mange gode Skribenter og Agitatorer fra „Arbejderbladet“s Tid, som nu bør lægge alle Betænkeligheder til Side og atter møde frem paa Kamppladsen.

Med „Landarbejderen“ er der slaaet et lille Brød op, ikke større end at vi kan magte at tage det, naar vi alle vil. Derfor: Tag fat alle! Virk for dets Udbredelse. Og alle vi, der i de sidste Aar paa Grund af alt det gamle Kævl med Westergaard, har ladet Landarbejderbevægelsen passe sig selv — lad os samles paany i Arbejdet for bedre Kaar for den danske Landarbejder, og foreløbig gør vi det bedst ved at udføre et energisk Arbejde for „Landarbejderen“.

A. P. Bjarnholt.

Et fornuftigt Forslag.

En Indsender fremsætter i „Møns Soc.-Dem.“ følgende overordentlig fornuftige Forslag:

Hvorfor sørger de større Ejendomsbesiddere (og de mindre for Resten med) ikke

for, at deres Arbejderes Børn, særlig de mindste, kan faa det lidt bedre, medens Forældrene arbejder udenfor Hjemmet i denne Tid, ved f. Eks. enten at tage dem hjem paa Gaardene eller i Fællesskab oprette et Slags Optagelseshjem eller Vuggestue, om man vil, i hver By eller Sogn, eller hvor det nu falder bedst; det er vist ikke uoverkommeligt hvad det pekuniære angaar, saaledes som Landmændene er situerede for Tiden, ikke mindst paa Møn. Og da de jo ellers er enige om andre Fællesforetagender, burde de ogsaa være det i et saa vigtigt Spørgsmaal, hvor det gælder smaa Menneskeliv!

Det er ligefrem en Skandale, som Forholdene er. Jeg saa i Gaar, at 7 Børn fulgte Forældrene i Roerne, deraf var de to Børn i Vogn; hvad det betyder for de smaa, siger sig selv, og saa var det endda Tørvejr; men hvorledes stiller Sagen sig i Kulde og Regn?

Vort Forbund.

Forretningsfører Axel Hansen, „Landarbejderen“, Stege.

En Smædeskriver. En Person, der ved en kraftig Brug af Albuerne har forstaaet at tilliste sig en Plads i vor Hovedbestyrelse, har i sit saakaldte Organ for Tjenestefolk og Daglejere, „Arbejdervennen“, gennem en Række løgnagtige Notitser rettet et ondsindet Angreb paa vort Forbunds Ledelse og Blad. „Landarbejderen“s Spalter er for gode til en Diskussion med denne Herre, som nu

blærer sig med Navnet Socialdemokrat og forsøger at gnutte sig op ad et Par socialdemokratiske Folketingsmænd, men som for blot et Par Aar siden rejste Landet rundt og paa offentlige Møder og i Pressen efter Evne rakkede vort Parti ned.

Men Hr. Westergaard skal nok paa anden Maade faa Svar paa sit skamløse Overfald.

Ny Jord. I længere Tid har vore Kammerater i Borsholm og Omegn arbejdet paa at faa startet en Landarbejderorganisation.

Nu er dette lykkedes. Onsdag den 28. Oktober afholdtes et Møde, hvor Forbundet repræsenteredes af Hovedbestyrelsesmedlem Oscar Levinsen. Mødet var besøgt af 22 Landarbejdere, som alle indmeldte sig i den nystiftede Afdeling.

Foreningen indmeldte sig som Afdeling under Landarbejderforbundet. Kontingentet blev 50 Øre pr. Maaned for alle mandlige Medlemmer over 18 Aar og 25 Øre pr. Maaned for Kvinder og alle under 18 Aar. „Landarbejderen“ antoges som Medlemsblad, og bliver tilstillet alle Medlemmerne gratis.

Til Formand valgtes Peter Madsen, Borsholm, til Næstformand og Sekretær Heinrich Kristiansen og til Kasserer Vilh. Larsen. Øvrige Bestyrelsesmedlemmer blev Karl Nielsen, Karl Rasmussen, Kristian Larsen og Knud Sørensen. Suppleanter: Martin Nielsen og Ellen Rasmussen og Revisorer Kristian Petersen og Albert Madsen.

Der er udmærket Jordbund for en Organisation heroppe, og ved ihærdigt Arbejde kan der rejses en god og stærk Afdeling.

O. L.

Tømmerup Sogns Landarbejderforening afholdt Tirsdag den 20. Oktbr. Foredrags-Møde med efterfølgende Generalforsamling. Redaktør Andersen, Kallundborg, holdt et udmærket Foredrag om den evropæiske

Situation. Foredraget paahørtes med stor Interesse af ca. 40 Mennesker.

Derefter afholdtes Generalforsamling. Virksomhed og Regnskab godkendtes. Regnskabet udviste et Overskud af 32 Kr. 3 Øre. Afdelingen tæller 40 Medlemmer. Til Bestyrelse valgtes Foderm. H. P. Hansen, Formand, L. Chr. Larsen, Næstformand og Sekretær, Albert Jensen Kasserer, Johannes Nielsen, Chr. Hansen, Karen Nielsen og Clara Sørensen.

Til Supleanter valgtes Karoline Gotfredsen og til Revisor Anders Jensen.

Fællesorganisationen i Stege holdt Fællesbestyrelsesmøde Onsdag den 28. Oktober. Bl. a. vedtoges at afholde Juletræsfest, at yde et Agitationstilskud til Socialdemokratisk Kredsorganisation af 50 Kr. og at lade *Fællesorganisationens Annoncer tilflyde „Landarbejderen“*.

Fuldt Hus. Der var stuvende fuldt til Novemberballet paa „Harmonien“ i Stege. Kasserer Valdemar Jensen gned sig i Hænderne ved Tanken om de rare Skillinger, der ved denne Lejlighed kom i Foreningens Kasse. Der er Brug for dem til Agitationen.

Til den mønske Landarbejder-Fane indkom ved Novemberballet i frivillige Bidrag 14 Kr. 50 Øre. Fanefonden tæller nu ca. 87 Kr.

Generalforsamling i Stege. Møns Afdeling afholder sin ordinære halvårlige Generalforsamling paa „Harmonien“ i Stege Søndag den 15. November.

Mød op alle Mand, og vær med at træffe Bestemmelse om jeres egne Sager.

Tyendemødet i København den 2. November forløb udmærket. Rs. Ankjær, Axel Hansen, Formanden for Husassistenter, Frk. Marie Christensen og Formanden for Socialdemokratisk Ungdomsforbund, Ernst Chri-

stiansen, talte. De unge Sorialdemokraters Musikkorps gav en Del Numre.

Paa Forslag af Ankjær vedtoges en skarp Resolution mod Tyendeloven. Den sluttede med en Henstilling til Justitsministeren om snarest at forelægge Forslag i Rigsdagen om Afskaffelse af Klasseloven af 1854.

Resolutionen vedtoges enstemmigt.

Mod Tyendeloven.

Da Tyendelovens Revision sidst stod paa Folketingets Dagsorden, faldt der fra Ordførerne for de nuværende Regeringspartier saa skarpe Udtalelser om denne, at det skulde forsværges, at dette samme Flertal kunde have Regeringsmagten blot en eneste Dag uden i det mindste at gøre Forsøg paa at afskaffe Undtagelsesloven af 1854.

Vi skal efter Rigsdagstidende aftrykke et Par korte Ordførertaler.

Afdøde P. Sabroe sagde bl. a.:

„— Jeg kan som sagt ikke erkende, at den gamle Lov kan betegnes som en Beskyttelseslov for Tyendet. Den har Karakteren af en Undtagelseslovgivning og bærer i mange Punkter Præget af at være Udtryk for Overklassens stærke Haandhævelse af Magten overfor den svage. Alene Bestemmelsen i den gamle Lov om Retten til at øve Hustugt — — — viser hen til, at det er en ren og skær Undtagelseslov, en Lov, efter hvilke en meget stor Del af Tyendet betragtes som Trælle.“

Det radikale Partis Ordfører, Mads Larsen, var ikke mindre skarp i sine Udtalelser:

„Det Parti, jeg tilhører, vil meget gerne medvirke til, at Tyendeloven af 10. Maj 1854 ophæves. Thi det kan ikke nægtes, at det

er en Klasselov og en Undtagelseslov, og det kan heller ikke nægtes, at naar den har været anvendt, har den virket paa den Maade, at den har givet den Part, der i Forvejen var den stærkeste, en endnu større Styrke, og svækket den i Forvejen svages Stilling —.“

Om det saa er Højremanden, Godsejer Johan Knudsen, indrømmer han dette, idet han siger:

„— Jeg er enig med Justitsministeren i, at vor nuværende Tyendelov trænger til en Revision — —.“

Det er en Uanstændighed, en Haan mod de over 200,000 danske Landarbejdere, der lever under Tyendeloven, om der endnu skal hengaa en Rigsdagssamling, behersket af et demokratisk Regeringsflertal, uden at Tyendelovens Afskaffelse eller dog Revision sættes paa Dagsordenen. Regeringspartiernes Ordfører har i stærke Ord karakteriseret Loven som en Undtagelses- og Klasselov, en Lov, der deler Rettigheder og Pligter paa den Maade, at Husbonden faar alle Rettighederne og Tyendet alle Pligterne. Regeringens Chef, Konsejlspræsident Zahle, har med Haand og Mund lovet at ville være med til at afskaffe Loven.

Men trods alle Løfter har der endnu ikke lydt et Suk, der kan tyde paa, at der bag alle de gyldne Ord findes en Vilje til at indfri Løfterne.

Desværre er der ingen som helst Sandsynlighed for, selv om Spørgsmaalet om Tyendeloven igen sættes paa Dagsordenen, at de organiserede Tjenestefolks principielle Krav: Ingen Særlov for det myndige Tyende, skal vinde Ørenlyd nu heller. Dertil har

Udtalelserne i de foregaaende Rigsdagsdebatter gaaet altfor bestemt imod vort Krav. De Røster, som hævdede sig for Tyendelovens fuldstændige Afskaffelse, var faa og svage.

Hvad vi foreløbig kan haabe, og har Ret til at haabe, er en frisindet og human Revision af Loven. Med en Del Forbedring i Tyendets Favør vil det af Justitsminister Bülow i 1911 fremsatte Forslag betyde overordentlige Fremskridt.

Det vil næppe være klogt af de organiserede Landarbejdere at modarbejde dette Fremskridt, og stille sig stejlt paa Standpunktet: Hellere den gamle Slavelov, end en ny revideret Udgaave. Vi kan udmærket tage mod de Fremskridt, der bydes i dette Forslag, og alligevel arbejde videre paa vort Maal: Tyendelovens fuldstændige Afskaffelse for myndigt Tyende.

Forøvrigt er det min Tro, at Livet selv i Løbet af en forholdsvis kort Aarrække nok skal faa Bugt med al Tyendelovgivning, idet de nuværende forældede Arbejdsforhold i Landbruget af sig selv vil forsvinde, efterhaanden som vor Agitation og Organisation vinder frem.

Vilh. Rasmussen.

En Forvalter-Bølle paa Nordfeld.

4 polske Piger mishandles.

Herregaarden Nordfeld, der tilhører den „fine“ Adelsfamilie Danneskjold-Samsøe, har atter været Skueplads for en uhyggelig Affære, idet Gaardens Underforvalter paa den mest oprørende Maade har mishandlet 4 polske Piger.

Pigernes Forseelse var den, at de ikke hurtigt nok havde efterkommet en Ordre om at begive sig i Roemarken en Morgen Kl. 6 i øsende Regnvejr. Det var rasende mørkt, og Pigerne havde maaske givet sig lidt god Tid. Opbragt herover greb han dem en for en i Nakken og forsøgte at smide dem ud ad Døren. Da dette ikke havde den tilsigtede Virkning, blev Menne-sket desperat, greb en Reokniv og gav sig til at hugge løs i Blinde.

Som en uvan Tyr

fo'r han ind paa Pigerne, og lemlæstede dem paa det grufuldeste med dette Morder-Instrument. En af Pigerne har han givet et eller flere Slag over Munden, med den frygtelige Virkning, at

Største Udvalg af Herreklæder & Skotøj

altid billigst hos

M. P. Sillehoved,

Jernbanegade 22, **Nykøbing F.**

Læberne spaltedes og Tandpartiet blev slaaet i Stykker

En anden har han tilføjet et med stor Kraft ført Slag i Hovedet, der var stærkt ophovnet, en tredje har han ramt over den ene Arm, saa denne blev delvis lammet osv.

Paa Sygehuset

Den, der blev værst medtaget, var naturligvis den førstnævnte. Hun maatte køres paa Amtssygehuset i Stege, hvor hun endnu henligger. De andre blev, efter at være forbundet hos Lægen, transporteret tilbage til Nordfeld.

Nu tror man vel, at dette Umenneske med det samme blev anholdt og for lange Tider uskadeliggjort, og at de overfaldne Kvinder fik en klækkelig Erstatning. Havde det været en eller anden Bulotti, som i hastig opblussende Vrede over en Uret havde begaaet et lignende Attentat paa en af D'Hrr. Slavefogeder, saa var han sikkert med det samme blevet arresteret og havde været Tugthuset vis.

Men denne Overklasse-Bandit gaar fremdeles fri og frank. Ved den offentlige Politiret ikendtes han

en latterlig ringe Straf,

nemlig en Bøde paa 30 Kr. + nogle Smaabeløb i Erstatning til de overfaldne. Den hele Sum kan antagelig beløbe sig til 60 til 70 Kr.

Øen over raader der en almindelig Harme mod denne Bandit og over denne Dom. Selv Storbøndernes specielle Organ „Møns Dagblad“ skriver i Anledning af Overfaldet: „De stakkels Polakker! I deres Fædreland plyndrer og hærger Fjenderne

deres Hjem, og her mishandles de af umenneskelige Forvaltere“.

Men kan Underforvalter Jensen ikke blive klappet anstændigt af ved Domstolene, saa skal de organiserede Landarbejdere i hvert Fald sørge for, at han bliver dømt af den offentlige Mening. Foreløbig afholdes et Protestmøde i Hjertebjerg Forsamlingshus Fredag den 6. ds. Kl., 7 Aften.

Nærmere herom i næste Nr.

Et Jubilæum.

Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn kunde den 2. November fejre sit 25-Aars Jubilæum. Den socialdemokratiske Dagspresse har alt, naar disse Linier læses, bragt en udførlig Omtale af det stolte Organisationsarbejde, der her gennem 25 Aar er udført til Gavn for den danske Arbejdsmandsstand.

De organiserede Landarbejdere bringer herved gennem deres Fagblad de jubilerende Kamp- og Fagfæller en hjertelig Lykønskning. Maatte det være Landarbejderne forundt, naar 25 Aar er gaaede, at kunne pege tilbage paa en lige saa smuk, rig og betydningsfuld Virksomhed.

Og lige saa stolte Resultater!

„Landarbejderen“

udgaar hver Lørdag.

Kan bestilles paa alle Postkontorer og Brevsamlingssteder, og koster 60 Øre Kvartalet (Postpenge iberegnet).

Falster.

Mine Herrer!
Vil De være flks
 spare Penge
 have stort Udvalg ?

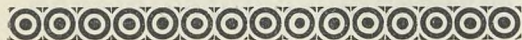
da gør Deres Indkøb af

Herreekvipering

i

Beklædnings-Magasinet**„Bristol“,****H. C. Andersen,**

Jernbanegade 27 (ved Siden af Hotel „Royal“),

Nykøbing F.

Køb Deres Klæder i Det
 gule Hus Nr. 9, det
 betaler sig.

Engelsk**Beklædnings-Magasin,****Det gule Hus.****Rudolph Breaum,****Nykøbing F.****Møn.**

Min nymonterede
Barbérstue

bringes i Medlemmernes velvillige Erindring.

Ærbødigst

Strandberg, Storegade 26.

Konditori & Kafe
Højer

(ved Biografen)

bringes i velvillig Erindring.

Depotet

for færdigsyede Herreklæder,
 Stege.

Gentlemen! Vil De være flks?
 Vil De spare Penge?
 Vil De have stort Udvalg?

Da ekviper Dem hos

Chr. Kanstrup,

Storegade.

— Telefon 171. —

Møns Tyende- og Landarbejderforening

afholder ordinær halvaarlig Generalforsamling **Søndag den 15. ds., Kl. 8 Aften, paa „Harmonien“, Stege.**

Dagsorden: 1) Virksomheden. 2) Regnskabet. 3) Valg af Bestyrelse. 4) Valg af Byformænd. 5) Valg af Medlemmer til „Landarbejderens“ Kontrolkomité. 6) Forslag om en Fane. 7) Eventuelt.

Medlemmerne bedes give talrigt Møde.
Bestyrelsen.

Fyn.

Engelsk Beklædnings- Magasin,

Telf. 346. Nyborg. Telf. 346.

Herre- & Drengklæder.
Hatte, Huer, Lingeri.

Ene-Udsalg
af ægte Zephyr-Reform.

1ste Klasses Herre-Skræderi.

Største Udvalg. Absolut billigst.

For

Vintersæsonen

anbefales mit

store Lager

af moderne Ulsters fra 22 Kr., Stortrøjer fra 12 Kr., Paletots fra 15 Kr., Skindveste fra 7 Kr. 50 Øre, moderne Hatte, Sports-huer, Kravetøj, Manschetskjorter, solide Arbejdsbenklæder, Undertrøjer og Benklæder m. m.

Altid billigste Priser hos

Hans Hansen Tvedskov,

bag Kirken, Kerteminde.

Marskandiserforretningen, Øster-Boulevard, Nyborg.

Stort Lager af gode brugte og nye Ting i Klædninger, Fodtøj, Møbler, Barnevogne, Cykler, Jagtbøsser.

Alle Slags gode brugte Varer tages i Bytte.

NB. Antikviteter i Kobber, Messing, Mahogni betales med højeste Pris.

Gammelt Kobber, Messing, Tin og Bly købes.

Landarbejderen.

Fagblad for Afdelinger og Kredsorganisationer
under Landarbejderforbundet i Danmark.

Nr. 25.

Søndag den 15. November 1914.

1. Aarg.

Vil Gaardmændene købe vore Talsmænd?

Digteren *Johan Skjoldborg*, der for nogen Tid siden fik sat sin Gæld paa Aktier, har meldt sig fallit. Det er trist for den udmærkede Digter, at det skulde komme dertil; thi fattig Mand har altid meget haardt at kæmpe imod, og megen Ufrihed, megen Uselvstændighed kan følge af økonomisk Vanskelighed.

Der er altid Folk, som vil benytte en slig Situation til at bøje en ellers rank Ryg, men vi tilstaar, at vi ikke havde ventet at se dette Ønske fremsat i et Dagblad.

Dette er imidlertid sket, idet en Indsender i „Sorø Amtstidende“ rentud foreslaar at købe Skjoldborg, saaledes at han fremtidig kun skriver, hvad Gaardmandsstanden ønsker.

Indsenderen, der naturligvis er anonym, priser først Skjoldborgs Digtning, men beklager derpaa, at der i Bøger som „Gyldholm“ og „Per Holt“ er for megen Agitation, og han slutter saaledes:

„Hvis alle Danmarks Gaardmænd og Gaardmandssønner ydede Bidrag til en Ind-

samling, hvis Hensigt var den, at redde Skjoldborg fra Fallitten, vilde hans Underskud næppe være saa vanskeligt at dække — og Resultatet vilde foruden det økonomiske maaske ogsaa blive det moralske, at Digteren beholdes, og Agitatoren forsvinder.“

Vi ved, at disse Linier i „Sorø Amtstid.“ staar for den anonyme Indsenders eget Ansvar, men alligevel forbavser det os, at Bladet ikke straks har taget Afstand fra et saa usmageligt Forslag som at købe Digteren.

Skjoldborg maa nok skrive Digte, hvor han priser den haarde Slider, der forvandler den fattige Jord til frugtbar Ager, Bøger, som vi ogsaa læser med den største Interesse. Men naar han saa afslører de frygtelige Herregaardsforhold, som i „Gyldholm“, eller den fattige Landarbejders haarde Kamp for Tilværelsen, saa er det Agitation, som skammer Nydelsen ved at læse hans Bøger, saa kan Gaardmændene ikke følge ham.

Bind ham derfor med en gylden Lænke, saa beholder vi hans Poesi, og de fattige Landarbejdere mister en Stridsmand, tænker den unge Fynbo.

En mere forargelig Handel kunde næppe tænkes, og vi antager ogsaa, at Skjoldborg er for stolt til at tage imod Tilbudet. Gjorde han det, lod han sig af Øjeblikkets

trykkende Forhold bevæge til at tage imod Guldølken, vilde hans Digterkraft være brudt med det samme og hans Skaberevne indskrænket til almindelige sødladne Fortællinger. Saltet, det forfriskende Salt, vilde være borte, Skjoldborg selv vilde være uden Betydning og hans stolte Livsmaal forfejlet.

Men netop derfor vil Fristeren blive afvist med den Foragt, han fortjener.

Enhver Tjenestekarl og Daglejer
bør staa i sin Fagforening!

Vort Forbund.

Forretningsfører Axel Hansen, „Landarbejderen“, Stege.

Protestmødet i Hjertebjerg mod Forvalter-Bøllen fra Nordfeld havde samlet 60—70 Deltagere, hovedsageligt Landarbejdere.

Red. H. P. Hansen omtalte udførligt den modbydelige Mishandling af polske Kvinder, som Underforvalter Jensen havde gjort sig skyldig i. Mødet var indvarslet for at Befolkningen kunde faa Lejlighed til offentlig at protestere mod slig Optræden af en Arbejdsleder, og det var Talerens Mening, at overhovedet ingen fornuftigt tænkende Mennesker kunde afholde sig fra at give deres Harme Udtryk overfor denne umenneskelige Forvalter.

En saalydende Resolution vedtoges aldeles enstemmigt:

„Forsamlingen udtaler sin dybeste Harme og Afsky overfor den ganske enestaaende brutale Optræden, som Underforvalter Jensen, Nordfeld, har udvist overfor de ham undergivne polske Piger. Samtidig protesteres paa det kraftigste imod, at Forpagter

Boserup stadig opretholder Underforvalter Jensen i Stillingen som Arbejdsleder paa Gaarden.“

Derefter holdt Vilh. Rasmussen et af Lysbilleder ledsaget Foredrag om de sociale Modsætninger.

— — —

Lindelse Afdeling har afholdt Generalforsamling. Den nyvalgte Bestyrelse bestaar af Martin Jensen, Lindelse, Formand, Otto Petersen, Hjortholm, Sekretær, Kristian Simon Hansen, Kasserer, Rasmus Kristensen, Lindelse, Johannes Rasmussen, Kædøby, Axel Gotfredsen, Illebølle, og Christian Johansen, Hagbølle.

Suppleanter: Kristian Pil, Visbygaarden, Albert Andersen, Hjortholm.

Foreningen tæller 53 Medlemmer, deraf 24 Karle og 29 gifte Mænd.

— — —

Hovedbestyrelsesmedlem L. P. Nielsen, København, der har været indkaldt til Militærtjenesten, er nu atter fri og parat til at arbejde for vor Sag.

— — —

Skiftedagen. Nu efter 1. November, hvor der er kommet en Del nye Tjenestefolk til de Egne, hvor vi har Afdelinger, maa der arbejdes ihærdigt for at faa disse med i Organisationen.

Ligeledes bør vore gamle organiserede Kammerater, der flytter til en „død“ Egn, søge at agitere for vor Bevægelse der, og skrive til Forretningsfører Axel Hansen, naar der er Udsigt til at danne en Afdeling.

— — —

Til Odder. Medlem af Forretningsudvalget, Kr. Andersen, Hindsholm, er fra 1. November flyttet til Odderegnet, hvorfra vi sikkert inden længe hører godt Nyt.

— — —

Mønske Medlemmer erindres om Generalforsamlingen Søndag den 15. ds. paa „Harmonien“.

Mød op, alle Mand!

Et halvt Aar.

Beretning til Møns Afdelings Generalforsamling.

Sommerhalvaaret regnes jo almindeligvis for den „døde“ Periode. At Møns Afdeling dog ikke har ligget saa ganske paa den lade Side, turde fremgaa af efterfølgende korte Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, siden sidste ordinære Generalforsamling.

Paa denne vedtoges jo, som det maaske vil erindres, Foreningens Indmeldelse i Fællesorganisationen i Stege o. O. Afdelingen blev optaget i det første derefter afholdte Repræsentantmøde i Fællesorganisationen.

Først i April Maaned udkom Nr. 1 af „Den mønske Landarbejder“, som en lille hektograferet Foreningsmeddelelse.

Den 1. Maj deltog Afdelingen i de mønske Arbejders Majdemonstration. Der var ved denne Lejlighed etableret et Kontor paa „Harmonien“, hvor Kontingentindbetalinger, Ny-Indmeldelser o. lign. ordnedes. Afdelingen fik denne Dag 30 ny Medlemmer. Samme Dag lagdes Grunden til vor Fanefond, idet der paa en paa Kontoret fremlagt Liste blev tegnet ca. 25 Kr.

Den 3. Maj afholdtes Ekstra-Generalforsamling, hvor en Række meget vigtige Lovændringer vedtoges.

Den 10. Maj afholdtes i Anledning af Tyendelovens 60-aarige Jubilæum et stort Protestmøde i Skydevænget. Axel Hansen, Fru Elna Bjarnholt og Folketingsmand Henrik Nielsen talte. Der var mødt ca. 250

Deltagere. Om Aftenen samledes Deltagerne til selskabeligt Samvær og Koncert i Lokalerne.

I Dagene 12. til 18. Maj foretoges en Urafstemning, hvorefter det vedtoges at forhøje Kontingentet til 50 Øre mdl. for ordinære Medlemmer, og at lade „Den mønske Landarbejder“ trykke.

Først i Juni Maaned afholdtes en Række Landarbejdermøder Øen over. Ved to af disse talte Aksel Hansen og Hmd. Hans Chr. Jensen, Testrup, ved de følgende Aksel Hansen og Fru Bjarnholt.

Det ene af disse afholdtes Grundlovsdagen i Fanefjord Skov og havde samlet 3—400 Deltagere. Ved Møderne blev forhandlet Sange til Fordel for Fanefonden; herved bragtes denne op til ca. 55 Kr.

Ved en Arbejderfest den 28. Juni arrangerede Afdelingen en „Fiskedam“, hvorved indkom godt 16 Kr. til Fanefonden.

Fra 1. Juli udsendtes „Den mønske Landarbejder“ som Ugeblad.

Tirsdag den 21. Juli afholdtes et Friluftsmøde ved Slotshøj. Red. H. P. Hansen, Tjk. P. Nielsen og Valdemar Jensen talte. 40—50 Deltagere.

Den 28. og 29. Juli afholdtes Friluftsmøder i Borre og Magleby med samme Talere.

Først i Avgust etableredes et Samarbejde med Lolland-Falsters Kredsorganisation, hvorved „Den mønske Landarbejder“ gøres til Medlemsblad ogsaa for de lolland-falsterske Kammerater.

Paa Grund af Krigsurolighederne hæmmes Foreningsarbejdet en Del i Avgust

Maaned, bl. a. blev Kassereren og omtrent Halvdelen af Byformændene indkaldte.

19. September afholdtes en Ekstra-Generalforsamling. Paa denne valgtes Vilh. Rasmussen til at repræsentere Afdelingen ved en Forhandling med Hovedbestyrelsen ang. Medlemsbladet. Efter Generalforsamlingen afholdtes et yderst vellykket Bal.

Fra 1. Oktober udkom vort Blad første Gang i 8-sidet Format under Navn af „Landarbejderen“ og som Organ for samtlige Forbundets Afdelinger.

Den 21. Oktober afholdtes paa „Harmonien“ i Stege Foredrag med Lysbilleder af Vilh. Rasmussen.

1. November afholdtes et offentligt Bal i Stege, der i Netto-Overskud gav et halvt Hundrede Kroner. Til Fanen indkom ved samme Lejlighed 14 Kr. 50 Øre.

Sluttelig blev der i Hjertebjerg Forsamlingshus den 6. November afholdt det i dette Nr. af Bladet omtalte vellykkede Protestmøde mod Prygleforvalteren paa Nordfeld.

Der er i det forløbne Halvaar afholdt 14 Bestyrelsesmøder og 2 Ekstra-Generalforsamlinger.

— Alt i alt en Virksomhed, som det forekommer os, at enhver Afdelingsledelse kan være bekendt at møde frem med.

Stakkels Tjenestedreng!

En 14-aarig Tjenestedreng, Andreas Nielsen, var forleden beskæftiget med Pasning af en Vindmotor hos Gaardejer Rasmus Rasmussen, Borregaard, sønden for Bjørnsholm. Under dette Arbejde fik han ved Smøring af Maskinen den ene Arm

fuldstændig afreven. Den ulykkelige Dreng blev ført til Sygehuset i Løgstør.

Husbonden var ikke hjemme, saa Drengen var ene om Pasningen.

— Den stakkels Tjenestedrengs ulykkelige Skæbne er en grusom Anklage mod det Misbrug af Børn, der endnu finder Sted her i Landet.

Under Tyendeloven.

Tyttet for en Kop Kaffe.

En Landmand fra Stubbekøbing-Egnen havde indkaldt en Pige, som havde været Kokkepige hos ham og nu tjente i Egebjerg, for Falsters vestre Herreds Politiret i Anledning af, at hun ulovlig var bortgaaet af hans Tjeneste. Han paastod hende derfor mulktet efter Tyendeloven og dømt til at betale ham Halvdelen af Lønnen for den vedtagne Tjenestetid, 65 Kr., og Sagens Omkostninger.

Pigen paastod imidlertid, at hun havde haft Ret til at gaa sin Vej. Efter Loven kan nemlig et Tyende straks forlade Tjenesten, naar Husbonden „groveligen krænker dets gode Navn og Rygte ved ugrundede Beskyldninger“, og Husbonden havde netop beskyldt hende for at have stjålet Kaffe og Sukker.

Under Sagen blev det oplyst, at Pigen et Par Gange havde lukket Spisekammerdøren op med en Kniv og taget lidt Kaffe og Sukker, hvoraf hun havde lavet Kaffe til sig selv og en anden Pige. Retten fandt derfor, at selv om dette muligvis ikke kunde straffes som almindeligt Tyveri, saa havde dog Husbonden ikke været ganske uberettiget til at beskyldte Pigen for Tyveri.

Pigen blev derfor dømt efter Husbondens Paastand, men Bøden, som ellers normalt er 40 Kr., blev dog, paa Grund af de særlige Forhold, kun sat til 10 Kr.

Jørgen Nielsen død.

Et Tab for den danske Husmandsbevægelse.

Formanden for de jyske Husmandsforeninger, Jørgen Nielsen, er død paa Aarhus Kommunehospital.

Jørgen Nielsen, der er født den 27. Marts 1868, og altsaa kun blev 46½ Aar gammel, er en Indsiddersøn fra Ryslinge paa Fyn. Han har trods sin unge Alder i en Aarrække beklædt en Række vigtige Hverv blandt sine Standsfæller, idet han har været Formand for de samvirkende jyske Husmandsforeninger i flere Aar og mangeaarig Redaktør af „Husmandshjemmet“. Han har desuden været Direktør i Husmandshypotekforeningen i Danmark, Medlem af Toldraadet og af Husmandsbrandkassens Bestyrelse. Han var i et længere Tidsrum Sogneraadformand i Viby. Ved et Par Folketingsvalg var han Socialdemokratiets Kandidat i Bælumkredsen.

Den døde Husmandsfører var en rigt begavet og meget evnerig Mand. Han var langt den betydeligste af de Mænd, der har ført Husmandsbevægelsen frem, og det skyldes ham mere end nogen anden, at Husmændene staar saa stærkt organiseret.

Jørgen Nielsen ejede baade i Skrift og Tale en sjælden Evne til at sige det afgørende Ord, der skar gennem alt Vrøvlet. Han kunde i faa bestemte Sætninger tilrettelægge Situationen.

Det Arbejde, som Jørgen Nielsen har grundlagt gennem sin organisatoriske, journalistiske og administrative Virksomhed, har baaret rige Frugter.

Han har gennem dette Arbejde skabt sig et Eftermæle, der vil leve, saa længe der er Husmænd til at pløje den danske Jord.

Polakaffæren paa Nordfeld.

Hr. Underforvalter Jensen har i Onsdags fundet det raadeligst at forlade Stillingen. Han afrejste fra Møn med 3-Damperen.

Forenings-Annoncer

optages i „Landarbejderen“ efter en fast, billig Takst.

Naar Bladet tilsendes hvert eneste Medlem, er det Spild af Penge at avertere Generalforsamlinger, Medlemsmøder o. lign. andre Steder end

i „Landarbejderen“.

Største Udvalg af Herreklæder & Skotøj

altid billigst hos

M. P. Sillehoved,

Jernbanegade 22, **Nykøbing F.**

„Landarbejderen“.

(Landarbejderforbundets officielle Organ.)

Formand: Forretningsfører Axel Hansen.

Redaktør: Vilh. Rasmussen.

Kontor: Stege.

Enkelt-Abonnement: 60 Øre Kvartalet.

Forenings-Abonnement: 25 Øre Kvartalet.

(Postpenge iberegnet.)

Annoncer efter en fast billig Takst.

Bladet udgaar hver Lørdag.

Falster.

Mine Herrer!

Vil De være flks
spare Penge
have stort Udvalg ?

da gør Deres Indkøb af

Herreekviperi

i

Beklædnings-Magasinet

„Bristol“,

H. C. Andersen,

Jernbanegade 27 (ved Siden af Hotel „Royal“),

Nykøbing F.

Fyn.

Hindsholm Landarbejderforening

afholder

Andespil og Bal

i Mesinge Forsamlingshus Lørdag den 21.
November. — Stor Tilslutning forventes.

Bestyrelsen.

**Engelsk
Beklædnings-
Magasin,**

Telf. 346. Nyborg. Telf. 346.

Herre- & Drengeklæder.

Hatte, Huer, Lingeri.

Ene-Udsalg

af ægte Zephyr-Reform.

1ste Klasses Herre-Skræderi.

Største Udvalg.

Absolut billigst.

Møn.

**Fællesorganisationen
for Stege og Omegn**

afholder ekstraordinært Repræsentantmøde
Mandag den 16. ds., Kl. 8.

Dagsorden: Juletræet.

H. Askløff.

Valgfondsbøgerne bedes medbragt og
afleverede.

Fra 1. November udsælges:

50 Stkr. moderne Ulsters fra 10 Kr.
220 Stkr. Bluser i moderne Stoffer fra 1,20.
100 Stkr. Nederdele, moderne Faconer, fra 2,85.
85 Stkr. Under-skørter, solide Stoffer, fra 1,75.

Endvidere er Lageret nu forsynet med et righoldigt Udvalg i Korsetter, Damelinned, Pelskraver, Muffer, Skindhuer, Handsker samt alt i Trikotage til meget smaa Priser. — Et Parti Herreklædninger, Overfrakker og Gummi-frakker udsælges. — Herreklædninger efter Maal leveres til samme Pris som færdigsyet.

Crome & Goldschmidt i Stege
ved **Aage H. Grann.**

Herreekviperingsforretningen

„Tøjhuset”.

Største Udvalg

her paa Pladsen i

færdige Herreklæder,

samt alt til

Herreekvipering.

Klædninger og Overfrakker

leveres efter Maal fra eget Skræderi.

Altid gode Varer.

 Altid billige Priser.

Johan Daugaard.

Depotet

for færdigsyede Herreklæder,
Stege.

Gentlemen! Vil De være fiks?
Vil De spare Penge?
Vil De have stort Udvalg?

Da ekviper Dem hos

Chr. Kanstrup,
Storegade.

— Telefon 171. —

**Gaa
til Fagmanden**

og køb Deres Forbrug i

Cykler, Symaskiner, Geværer,

og alle dertil hørende Rekvisiter. De køber bedst og billigst i min Forretning, som er fuldt ud konkurrenceedygtig med enhver Forsendelses-Forretning.

Ny Cykler med Dæk til 10 Kr. Stk. Pris

77 Kr. — meget fin!

NB. Alle Reparationer udføres samvittighedsfuldt.

J. P. Hemmingsen,

Telef. 206.

Stege.

Telef. 206.

Min nymonterede Barbérstue

bringes i Medlemmernes velvillige Erindring.

Erbødigt

Strandberg, Storegade 26.

Konditori & Kafe Højer

(ved Biografen)

bringes i velvillig Erindring.

R. Christensens Uhr- & Guldsmede- Forretning

bringes i Erindring.

For Landarbejdere

anbefales et solidt og nøjagtiggaaende

Lommeuhr

i tætsluttende Kapsel.

Forretningen er flyttet til Storegade 26.

Engelsk

Beklædnings-Magasin,

Storegade 15, Stege. Telef. 250.

Fikst Udvalg

i al **Herreekviperi**,
færdige Klædninger, Over-
frakker, Ulsters, Kapper,
Stortrøjer, Regnfrakker,
Skindveste.

Smaa Priser! Gratis Tilpasning!

Kravesøj, Slips, Hatte, Huer.

R. Rasmussen.

De ryger aldrig

andre **Cigarer** eller **Tobak**, naar
De har prøvet 100 Stk. Cigarer til 5,50. 50
do. til 285. 1 kg. Melange til 220 + Opkræb.
Send Deres Bestilling paa et 5 Øres Brev-
kort til

M. P. Madsen,

Stege.

Et elegant Cigaritui med 5 Ciga-
rer 50 Øre.

Landarbejderen.

Fagblad for Afdelinger og Kredsorganisationer
under Landarbejderforbundet i Danmark.

Nr. 26.

Søndag den 22. November 1914.

1. Aarg.

Reorganisation.

Naar Landarbejderforbundet synes at have sværere end andre Fagforbund ved at komme over de Børnesygdomme, som enhver Organisation skal over, saa skyldes det sikkert i første Række, at det mere end nogen anden Organisation har været Genstand for en Tovtrækning mellem to Sæt „Førere“. Et Sæt, som fra den første Dag har set, at en Landarbejderbevægelses eneste naturlige Basis maatte være den samme som den, hvorpaa de øvrige *Landarbejdere* har bygget deres Organisation: Den almindelige danske Fagbevægelses og Socialdemokratiets ædruelige og solide Grund. Et andet Sæt „Førere“ har imidlertid, inspireret fra radikal-georgistisk Side, kæmpet energisk for at gøre Bevægelsen „skikkelig“ ved at gøre den til en Slags upolitisk Bænkevælling, der ligesom Husmandsbevægelsen skulde være af „selvstændig“ Karakter og pænt holde Fingrene fra Politik og Makkerskab med de fæle Socialister. Denne Retning er beredvilligt blevet støttet økonomisk af velmenende „radikale“ Godsejere, Gaardmænd, Højskoleforstandere — og vistnok i enkelte Tilfælde af Bladmillionæren Hejlbutth

(ham med Svovlsyrefabrikken). Mellem disse sidste „Førere“ har ogsaa Carl Westergaard befundet sig — indtil for kort Tid siden.

Thi nu er „Godsejerpartiet“s Drøm endt. Ogsaa blandt Landarbejderne sejrede den sunde Sans omsider. Langt det store Fler-tal af disse har nu indset, at skal Landarbejdernes Sammenslutning nogensinde naa at blive den samme regulerende Faktor i Landbrugsarbejdet, som Fagorganisationerne er blevet det for Byernes Arbejdere, saa skal Hjælpen ikke komme fra nok saa „velmenende“ Godsejere og Gaardmænd, men *fra Landarbejderne selv*. Landarbejdernes Rejsning maa og skal være Landarbejdernes eget Værk.

Landarbejderforbundets sidste Kongres blev da ogsaa et fuldgældigt Udtryk for, at nu skulde det være Slut med „Systemet Westergaard“, der ligesom de franske Syndikalister har bygget paa Princippet: Store Ord, lidet eller intet Medlemskontingent, daarlige eller slet ikke førte Medlemsprotokoller og det nødvendige økonomiske Grundlag tilvejebragt ved Tilskud fra „venligsindede“ Godsejere og andre Kapitalister. „Systemet“ fik kun 2—3 Repræsentanter i Hovedbestyrelsen, hvorimod der valgtes 6—7 fuldblods Socialdemokrater og

Fagforeningsfolk. At den samme Carl Westergaard, som for nogle Aar siden var Journalist ved et udpræget Gaardmandsblad i Næstved og hvis Optræden den Gang blev enstemmigt fordømt i *hele* den sociademokratiske Presse, nu ogsaa kalder sig Socialdemokrat, tjener kun til Belysning af „Systemet“s Bærer.

Ligesom alt andet har ogsaa Forbundets Bladforhold, Love og hele Administration under Systemet W. været i den mest meningsløse Forfatning. Carl Westergaard havde stiftet et privat Aktieselskab, ved hvis Hjælp han udgav et Blad, som han kaldte „Organ for Daglejere og Tyende“, og som han uden at spørge nogen Mors Sjel gjorde til Talerør for Forbundet. Da de Delegerede paa Kongressen nok vilde vide lidt Besked om „Organet“, svarede W. nok saa frimodigt, at det kom virkelig ikke dem ved, det var noget, som han og Aktionærerne (!) ordnede.

At Kongressen ikke nøjedes med den Besked, men ræsolut nedsatte et Bladudvalg med den Opgave *enten* at købe „Arbejdervennen“ *eller* udgive et andet Blad, som Forbundet havde den nødvendige Indflydelse paa, er en Selvfølge. Bladudvalget forsøgte forgæves at købe „Arbejdervennen“. Dels sejler „Organet“ med en bundløs Gæld, og dels blev der stillet nogle for Forbundet ganske uantagelige Betingelser. Altsaa sluttede Bladudvalget og Hovedbestyrelsen den velkendte Overenskomst med Møns Afdeling om at gøre „Landarbejderen“ til Organ for alle Forbundets Afdelinger, saaledes at det er Hovedbestyrelsen, der har den egentlige Indflydelse paa Bladet, og

som, hvilken Dag den ønsker det, kan lade Forbundet overtage Bladet som ren Ejendom.

Ledelsen har da ogsaa, siden Overenskomsten sluttedes, saa at sige dagligt faaet Beviser for, med hvilken Interesse og Begejstring Bladet er blevet modtaget i Afdelingerne.

Som Forbundets Bladforhold nu er ordnede paa en for Forbundet betryggende og forsvarelig Maade, saaledes ønsker den nuværende Ledelse ogsaa at flytte hele Administrationen over i et sundt og naturligt Spor. Vi skal i en følgende Artikel gøre Rede herfor samt dokumentere, hvor rent uvederhæftig og meningsløst, der er administreret under Brd. Westergaards „Førerskab“. Bl. a. er vi i Besiddelse af en Samling Breve, hvoraf fremgaar, at Afdelingsformænd Gang paa Gang har kunnet henvende sig til D'Hrr., uden at det har været muligt at opnaa et Svar. Ligeledes er vi i Besiddelse af en Del andre Oplysninger, hvoraf hvert eneste Medlem vil forstaa, hvor nødvendigt det vil være for vor Bevægelses Trivsel og Fremgang, at vi fejrer ikke alene „Systemet Westergaard“, men ogsaa dets Bærere ud.

Vort Forbund.

Forretningsfører Axel Hansen, „Landarbejderen“, Stege.

Møns Afdeling afholdt halvaarlig Generalforsamling den 15. ds. Formanden aflagde den her i Bladet tidligere omtalte Beretning om Virksomheden. Godkendtes. Regnskabet balancerede med 357 Kr. 94 Øre. God-

kendtes. Til Formand valgtes Tjk. P. Nielsen. Næstformanden, Vilh. Rasmussen, og Kassereren, Valdemar Jensen, genvalgtes. De øvrige Bestyrelsesmedlemmer blev H. C. Hage, Bernhard Jensen, H. P. Nielsen og Niels Ebbesen.

Til Revisorer valgtes Jens Nielsen og Red. H. P. Hansen. Til Suppleanter Carlo Hansen og Johan Hansen. Foreningens Repræsentanter i Fællesorganisationen blev Jens Nielsen og P. Nielsen.

Det vedtoges at lade Foreningen repræsentere ved førstkomende Kongres i Forbundet. Til Delegerede valgtes Vilh. Rasmussen, P. Nielsen og Valdemar Jensen. Der ydes de Delegerede hver 5 Kr. i Rejsegodtgørelse.

De to nuværende Medlemmer i „Landarbejderens“ Kontrolkomité, Valdemar Jensen og Jens Nielsen, genvalgtes.

Det overlodes til Bestyrelsen at anskaffe en Fane og at supplere Fanefonden med det nødvendige Beløb af Kassebeholdningen.

Som Fanebærer valgtes Jens Nielsen.

Det vedtoges at forsøge paa gennem Fællesorganisationen at faa rettet en Henvendelse til Kredsens Folketingsmand ang. Tyendeloven.

Sluttelig vedtoges følgende Udtalelse:

„Generalforsamlingen udtaler sin Harme og Foragt for den uvederhæftige og forløjede Kampagne, som „Arbejdervennen“ har indledet saavel mod „Landarbejderens“ som mod Bladets Redaktør, idet Generalforsamlingen betragter de Angreb, der rettes mod Afdelingens Tillidsmand, som rettet mod Afdelingen“.

Et godt Stykke Arbejde. Hovedbestyrelsesmedlem Hans Hansen, Bornholm, har i den sidste Tid udrettet et Stykke Arbejde, som kræver den største Respekt. Der findes paa Bornholm 260 Polakker, og paa nogle faa Stykker nær har vor Kammerat faaet dem alle sammen til at rejse hjem til Galicien i

Vinter. Følgen er blevet, at Bønderne i Huj og Hast har maattet fæste Folk. I Aftener og halve Nætter har H. H. fartet rundt fra den ene Palakkaserne til den anden, og Polakkerne paa Bornholm betragter ham snart som en halv Gud og halv Djævel.

— — —

„Arbejdervennen“ er igen udkommet med et Nr. — det andet i Løbet af 6 Uger. I Sandhed, det Blad maa have nogle taalmodige „Abonnenter“, taalmodige „Aktionærer“ — og en taalmodig Bogtrykker.

— — —

Et Resultat. Som kortlig meddelt i forrige Nr. bar vort Protestmøde mod Bølle-Forvalteren paa Nordfeld god Frugt. Fyren maatte efter et Par Dages Forløb forsvinde.

Maatte dette Resultat belære mulig andre pryglelystne Forvaltere og Husbonder om, at hvor der findes en stærk Landarbejderbevægelse, er hverken Polakkernes eller Tyendets Stilling slet saa retsløs, som D'Hrr. undertiden synes at forudsætte.

— — —

Fra Jylland. Gylling og Omegns Landarbejderforening afholdt Generalforsamling Søndag den 8. ds., Kl. 2, paa Afholdshotellet i Gylling.

Efter at Foreningens energiske Formand, Chr. Næsborg, Gylling, havde aflagt Beretning om Arbejdet i den forløbne Tid, blev der vedtaget en Del Lovændringer, med det for Øje at faa mere Planmæssighed ind i Organisationsarbejdet.

Til Formand og Sekretær genvalgtes Chr. Næsborg, Gylling, til Næstformand Th. Larsen, Olstrup, og til Kasserer Povl Christensen, Gylling. Øvrige Bestyrelsesmedlemmer blev Jens Mikkelsen, Ørtinge, og Niels P. Pedersen, Harskær, Gylling.

Det vedtoges at holde Bestyrelsesmøde den 2. Søndag i hver Maaned hos Skomager Karl Pedersen, Gylling, der meget gæstfri tilbød at stille sine Stuer til Raadighed for

Foreningen ved Medlems- og Bestyrelsesmøder.

„Landarbejderen“ antoges enstemmigt som obligatorisk Medlemsblad.

Som et glædeligt Vidnesbyrd om, at Organisationstanken har vundet Rodfæste mellem vore Standsfæller der paa Egnen, kan nævnes, at de fleste af Foreningens ca. 25 Medlemmer er bosiddende Landarbejdere.

Undertegnede var, efter Indbydelse, til Stede ved Mødet.

Kr. Andersen,
Kildegaard, Odder.

Vi henleder Opmærksomheden paa omst. Annonce ang. Andespil og Bal i Hindsholm Landarbejderforening.

Sandhedsapostelen fra Odense.

Foranlediget af det Skybrud af Usandhed, som har tilsmudset Spalterne i „Arbejdervennen“s to sidste Nr., skal vi nedenfor aftrykke et Par Erklæringer. Det forekommer os, at de ret fyldigt karakteriserer Carl Westergaards Sandhedskærlighed og Moral.

Hr. Westergaard kalder Gang paa Gang „Landarbejderen“s Redaktør for Agent, „Stege-Agenten“ osv. Se her:

At Vilh. Rasmussen, Stege, der redigerer „Landarbejderen“, ikke er Agent, men Arbejdsmand — om Sommeren ansat som Opsynsmand ved den herværende kommunale Badeanstalt —, og at han er mangeaarigt Medlem saavel af Socialdemokratisk Forbund som Dansk Arbejdsmandsforbund,

skal vi undertegnede paa Anmodning gerne attestere.

Stege i November 1914.

H. P. Hansen, Senderberg Hansen,
Redaktør, Byraadsmedlem.

Møns Social-Demokrat.

Baade i det sidste og forrige Nr. af sit Blad beskylder C. Westergaard Forretningsfører Axel Hansen for at have sat Vilh. Rasmussen til at „lede Forbundet“, ja i sidste Nr. driver han det endog til at beskyldte V. R. for *Fulskneri* i den Anledning.

Forretningsfører Axel Hansen siger herom:

At jeg ikke har „ansat“ nogen til at lede Forbundet, men selv personlig har truffet alle Bestemmelser ang. Forbundets løbende Sager, erklæres herved. Vort Blads Redaktør har undertiden gjort mig den Tjeneste at renskrive et Brev, skrive Udenskrift paa Konvolutter o. lign., det er *alt*, hvad der ligger til Grund for Carl Westergaards usande Paastande.

p. t. Ullerup.

Axel Hansen,
Forretningsfører.

De Vedtagelser, der blev truffet paa Bladudvalgs- og Hovedbestyrelsesmødet i Nyborg, hvorved Møns Afdelings Medlemsblad gjordes til Organ for samtlige Afdelinger under Landarbejderforbundet, stempler C. W. frimodigt som ugyldige og vedtagne af et Faatal.

Den nævnte Overenskomst er underskrevet af: *Axel Hansen, Rasmus Ankjær, Kr. Andersen, Oscar Levinsen og Frederik Madsen.*

Desuden har vi modtaget følgende Erklæring:

Vi undertegnede Hovedbestyrelsesmed-

lemmer erklærer herved: 1) at saavel Bladudvalgs- som Hovedbestyrelsesmødet i Nyborg den 20. September 1914 var lovligt indvarslet og fuldt beslutningsdygtigt; 2) at den Overenskomst, der blev sluttet mellem Forbundet og Møns Afdeling ang. „Landarbejderen“, er absolut gyldig og med Kongressens Sanktion forbindende for Forbundet; og 3) at Landarbejderforbundet *ikke* har nogen som helst organisationsmæssig Forbindelse med „Arbejdervennen“, men at dette Blad udgives af et Forbundet uvedkommende Aktieselskab.

Hans Hansen, Magnus Ingemann,
Bornholm. Dynæs.

Altsaa at Hovedbestyrelsens 10 Medlemmer har de 7 stemt for og godkendt den trufne Ordning. Desuagtet kalder C. W. disse 7 for et betydningsløst Faatal, og beskylder den af dem godkendte Redaktør for at være „en vort Forbund uvedkommende Person“.

At Hr. Westergaard ogsaa kalder vor gamle Forbundsredaktør, A. P. Bjarnholt, for „Agent“, uagtet Gud og Hvermand — C. W. ogsaa — ved, at Hr. Bjarnholt er Redaktionssekretær ved „Sydsjællands Social-Demokrat“, var hvad man kunde vente.

Vi har nu en for en taget Carl W.s Usandheder op og belyst dem, men vi venter derfor ikke hermed at have stoppet den Flom af perfade Paastande og Urigtigheder, som ustandseligt flyder fra hans Pen. Antageligt vil det blive nødvendigt at lade Politiet tage Fyren ved Vingebenet, og vi kan forsikre Kalorius om, at det i saa Tilfælde ikke bliver for Injurier *alene*, at han kommer til at stifte Bekendtskab med en Fangeceelle.

Vilh. Rasmussen.

Affæren fra Flynder.

Overretten skærper Dommen over Gaardejer Ingvardsen.

Som bekendt idømte Underretten Gaardejer Ingvardsen, Flynder Mølle, 14 Dages Fængsel for Mishandling af Tjenestedrengen Jeppe Henriksen. Denne Dom var betinget saaledes, at Gaardejeren slap for at afsone den, dersom han ikke i de første 5 Aar begik nogen ny Forbrydelse.

Men Sagen appelleredes til Overretten, og den brutale Husbond har intet vundet derved. Tværtimod. Overretten har kendt for Ret, at Ingvardsen skal de 14 Dage i Fængsel. Den betingede Benaadning bortfalder.

Vi er ikke hævngherrige, men for Fattigbørns Skyld og for den almindelige Morals Skyld maa vi mene, at Overrettens Afgørelse er god og retfærdig.

Haabløse Slægter.

Den danske Adel under Administration.

Stamhuset Hindsgavl ved Middelfart ejes paa Papiret af Hofjægermester Basse-Fønss. Ret meget bevendt er det dog ikke med Ejendomsretten, thi som saa mange af sine adelige Fæller har Hr. Basse-Fønss holdt daarligt Hus med de betroede Værdier, og i en længere Aarrække har han derfor været under Administration.

Hører der da saa lidt af jordisk Gods og Guld til Stamhuset Hindsgavl, saa det er vanskeligt at klare sig paa den idyllisk beliggende Gaard! Ingenlundel! I Følge Hof- og Statskalenderen raader Stamhuset over 611 Tdr. Hartkorn af alle Slags, deraf fri Jord $115\frac{3}{4}$ Td., indtaget til Skov 13 Tdr., Bøndergaarde $267\frac{1}{3}$ Td., Konge- og Kirketiende $214\frac{5}{8}$ Td. I Bankaktier er der 9400 Kr. og i Fidejkommiskapitaler ca. 53,000 Kr. Til Stamhuset hører Hindsgavl og Fønøgaard med et Jordtilliggende af 880 Tdr. Land foruden 892 Tdr. Land Skov.

Det er saaledes ikke et af de største Godser, men der maa dog siges at være sørget ganske godt for Besidderen af disse Herligheder. Han havde ikke behøvet at knibe paa Margarinen for at faa Pengene til at slaa til, kunde ogsaa nok faa Raad til at bruge bedre Varer end Centrifugemælk, og til hans Bord kunde hentes mangan lækker Steg i Godsets Skove, hvor det vrimler med Dyr, Fasaner og alle Slags herligt Vildt.

Men Hr. Basse-Fønss kunde altsaa ikke faa det til at slaa til, og saa blev der sørget for, at han ikke gik Fallit og kom paa Sognet, thi Samfundet skred ind og administrerede Godserne for ham. Efter Sigende skal det have været en ret haardhændet Administration. Ikke saaledes at forstaa, at Basse-Fønss behøvede at lide Nød, men alligevel — — — naar Hensyn tages til hans adelige Fæller, der er stedt i samme Situation, skal man have taget ret alvorligt paa den noget letsindige Besidder af Hindsgavl.

— Basse-Fønss er ikke noget enestaaende

Fænomen. Der er mange andre danske Adelsmænd og Godsbesiddere, der akkurat ligesom han har dokumenteret Uduelighed til at passe de Goder, der er dem betroet. Snart er det Spil, snart Vin, snart Kvinder, snart er det alle tre i Forening, snart Blødhed, snart ligefrem Mangel paa Kendskab til de Ting, de har med at gøre, der driver disse danske Adelsmænd bort fra deres Herregaarde og under en Administration, der for nogles Vedkommende varer i kortere, for andre i længere Tid, alt eftersom de er kommen dybt eller mindre dybt i Suppedasen. Men Billedet af den danske Adel er trist. Det giver Indtryk af haabløse Slægter, som misbruger det danske Folks kosteligste Eje: den danske Jord.

Og den Tid kommer vel nok, da Folket tager sin Ejendom tilbage og helt sætter de udelige fra Styret. For paa de Godser, Adelen bringer i Vanrøgt, er der Plads til Tusinder af driftige og dygtige Familjer.

„Landarbejderen“.

(Landarbejderforbundets officielle Organ.)

Formand: Forretningsfører Axel Hansen.

Redaktør: Vilh. Rasmussen.

Kontor: Stege.

Enkelt-Abonnement: 60 Øre Kvartalet.

Forenings-Abonnement: 25 Øre Kvartalet.

(Postpenge iberegnet.)

Annoncer efter en fast billig Takst.

Bladet udgaar hver Lørdag.

„Landarbejderen“

udgaar hver Lørdag.

Kan bestilles paa alle Postkontor-
rer og Brevsamlingssteder, og koster
60 Øre Kvartalet (Postpenge ibereg-
net).

Fyn.

Hindsholm Landarbejderforening

afholder

Andespil og Bal

i Mesinge Forsamlingshus Lørdag den 21.
November. — Stor Tilslutning forventes.

Bestyrelsen.

Engelsk Beklædnings- Magasin,

Telf. 346. Nyborg. Telf. 346.

Herre- & Drengklæder.
Hatte, Huer, Lingeri.

Ene-Udsalg
af ægte Zephyr-Reform.

1ste Klasses Herre-Skræderi.

Største Udvalg. Absolut billigst.

For

Vintersæsonen

anbefales mit

store Lager

af moderne Ulsters fra 22 Kr., Stortrøjer
fra 12 Kr., Paletots fra 15 Kr., Skindveste
fra 7 Kr. 50 Øre, moderne Hatte, Sports-
huer, Kravetøj, Manschetskjorter, solide Ar-
bejdsbenklæder, Undertrøjer og Benklæder
m. m.

Altid billigste Priser hos

Hans Hansen Tvedskov,

bag Kirken, Kerteminde.

Marskandiserforretningen, Øster-Boulevard, Nyborg.

Stort Lager af gode brugte og nye
Ting i Klædninger, Fodtøj, Møbler, Barne-
vogne, Cykler, Jagtbøsser.

**Alle Slags gode brugte
Varer tages i Bytte.**

**NB. Antikviteter i Kob-
ber, Messing, Mahogni be-
tales med højeste Pris.**

**Gammelt Kobber, Mes-
sing, Tin og Bly købes.**

Falster.

Mine Herrer!
Vil De være flks
 spare Penge
 have stort Udvalg ?

da gør Deres Indkøb af

Herreekviper

i

Beklædnings-Magasinet

„Bristol“,

H. C. Andersen,

Jernbanegade 27 (ved Siden af Hotel „Royal“),

Nykøbing F.

Køb Deres Klæder i Det
 gule Hus Nr. 9, det
 betaler sig.

Engelsk

Beklædnings-Magasin,

Det gule Hus.

Rudolph Breaum,

Nykøbing F.

Møn.

Min nymonterede
Barbérstue

bringes i Medlemmernes velvillige Erindring.

Ærbødigst

Strandberg, Storegade 26.

Konditori & Kafe
Højer

(ved Biografen)

bringes i velvillig Erindring.

Depotet

for færdigsyede Herreklæder,
 Stege.

Gentlemen! Vil De være flks?
 Vil De spare Penge?
 Vil De have stort Udvalg?

Da ekviper Dem hos

Chr. Kanstrup,

Storegade.

— Telefon 171. —

Landarbejderen.

Fagblad for Afdelinger og Kredsorganisationer
under Landarbejderforbundet i Danmark.

Nr. 27.

Søndag den 29. November 1914.

1. Aarg.

Kun 15 Øre.

For Resten af Kvartalet koster „Landarbejderen“ kun 15 Øre, naar Bladet bestilles afdelingsvis.

Reorganisation.

II.

Ledelsen af vort Forbund under Brd. Westergaards „Førerskab“ kan nærmest karakteriseres som „det pengeløse System“. Tomme Afdelingskasser, en tom Forbunds-kasse og ingen Midler hverken til Administration eller Agitation. Derfor viser det sig ogsaa nu, at naar Sofus W. paa sidste Kongres talte store Ord om den rivende Fremgang, vort Forbund havde befundet sig i under hans Ledelse, saa var det med et mildt Udtryk Overdrivelse. Desværre, Stagnation havde været en mere passende Betegnelse.

Et Rejsningsarbejde blandt Landarbejderne kan selvfølgelig ikke underbygges økonomisk ved milde Gaver fra nok saa „forstaaende“ Kapitalister. Landarbejdernes Rejsning skal være Landarbejdernes eget

Værk ogsaa i den Forstand, at det er Landarbejderne selv, som gennem Udredelse af det nødvendige Kontingent bærer de Byrder, som er forbundet hermed. En fribaaren og selvstændig Landarbejderbevægelse ønsker ingen Afhængighed af nogle „ædle Givere“, men vil nok have Foden under eget Bord. Derfor vil sikkert ogsaa den Grundtone klinge gennem Debatten om den kommende Nyordning af Forbundets Administrations- og Lovforhold. Kan det Arbejde, som *skal* gøres, ikke udføres for det Kontingent, vi nu betaler, vel, saa maa vi sætte Kontingentet op til den fornødne Højde.

Ikke mindst fra de „menige“ Medlemmers Side vil denne Betragtning blive gjort gældende. Flere Afdelinger har nemlig allerede indset, at der med et Kontingent af 1 Kr. til 1 Kr. 50 halvaarligt umuligt kan bestrides de nødvendige Udgifter, og har paa egen Haand sat Kontingentet til 50 Øre maanedlig. Vi nævner saaledes Møn, Hille-rød, Borsholm og Lolland-Falsters Afdelinger.

Som et Bevis for, hvilken himmelhvid Forskel der er paa vort Forbund og Byarbejdernes velfunderede og fasttømrede Organisation, tjener, at f. Eks. i Arbejds-

mændenes Forbund — som vistnok er en af de Fagorganisationer, der har det laveste Kontingent — betaler Afdelingen 1 Kr. maanedligt pr. Medlem til Forbundet, medens Afd. i Landarbejderforbundet betaler — 5 Øre. Betegnende er det ogsaa, at en enkelt større Afdeling som Møn møder med et Halvaarsregnskab, der ballancerer med større Beløb end hele Forbundets.

Fasthed i Ledelsen samt et forstaaende og højest nødvendigt Samarbejde mellem de enkelte Afdelinger og Forbundet har heller aldrig udmærket „Systemet W.“ Vi nævnede i forrige Artikel, hvorledes Afdelingsformænd Gang paa Gang har kunnet henvende sig til Forbundet, uden at det var muligt at erholde Svar. Følgen er naturligvis blevet, at Forholdet mellem Afdelingerne og Forb. er blevet i høj Grad demoraliseret, og at den nuv. Ledelse har svært ved at gøre adskillige Afdelingsbestyrelser forstaaeligt, at der til et planmæssigt Organisationsarbejde ogsaa hører det, at de fra Hovedledelsen til Afdelingerne udsendte Henvendelser besvares og besvares omgaaende. At der endnu findes enkelte Afdelinger, som med Hensyn til Kontingentindbetaling overhovedet ikke har ladet høre fra sig siden Kongressen, er ogsaa en Arv fra „Systemet W.“

Hvor demoraliserende Systemet virker tilbage ogsaa paa sine Bærere, fremgaar bl. a. af, at selve Skaberen deraf, Carl Westergaard, har troet det foreneligt med parlamentarisk Organisations-Styre ikke alene offentligt at angribe hele den øvrige Hovedbestyrelse med urigtige og perfide Paastande, men ogsaa ved skriftlige Hen-

vendelser direkte til Medlemmerne at opfordre disse til at modsætte sig de af Ledelsen besluttede Foranstaltninger.

At bringe Orden i dette Kaos, skabe faste og solide Forhold i Administrationen, søge Forbundets fortvivlede økonomiske Forhold bragt i Lave og indlede et frugtbringende Samarbejde med de bestaaende Byarbejder-Organisationer er det nuværende socialdemokratiske Flertals Maal.

For at faa Arbejdsro hertil er det simpelt Nødværge at tage med haard Haand paa alle nedbrydende Elementer, og Hovedbestyrelsen forventer, at hvert eneste Medlem, som har sin Organisation kær, vil være den behjælpelig hermed.

Mottoet for den kommende Arbejdsperiode bør være: *Ned med Systemet Westergaard!*

Vort Forbund.

Forretningsfører Axel Hansen, „Landarbejderen“, Stege.

Hilsen fra Husassistenterne. Ved den andetsteds i Bladet omtalte Stiftelsesfest i Husassistenternes Fagforening deltog Axel Hansen og overbragte Landarbejdernes Lykønskning.

Frk. Marie Christensen takkede og bad ham hilse alle Standsfæller ud over Landet. *Denne Hilsen bringes herved gennem vort Blad.*

— — —
Tømmerup Landarbejderforening har vedtaget at antage „Landarbejderen“ som obligatorisk Medlemsblad.

Landarbejdernes Kontrolkomité afholdt Møde i Stege den 19. ds. Vilh. Rasmussen aflagde Beretning om Virksomheden i den forløbne Tid og sluttede med paa Grund af de skamløse Overfald, han har været Genstand for fra Carl Westergaards Side, at stille sit Mandat til Disposition.

Paa Kontrolkomiteens enstemmige Opfordring indvilgede V. R. dog i at fortsætte.

Forøvrigt fremgik det af Beretningen, at Bladets Forhold og Status er fortrinlig. Der gaar sjælden en Uge, uden at nye Afdelinger slutter sig til, og inden Nytaar vil sikkert hver eneste Afdeling under Forbundet have antaget Bladet som obligatorisk Medlemsorgan.

Lysbilled-Foredrag i Borre. Forretningsfører Axel Hansen har haft 4 Dages Orlov, som han har tilbragt paa Møn. Afdelingen benyttede Lejligheden til at arrangere et offentligt Møde i Borre, hvor Forretningsføreren og Vilh. Rasmussen talte; sidstnævnte illustrerede sit Foredrag med Lysbilleder. Der var mødt ca. 30 Tilhørere.

Paa Vestlolland og Langeland holder Rs. Ankjær i denne Tid en Del Møder. Ankjær meddeler om fortrinlig Tilslutning; og at en Del ny Afdelinger er under Dannelse.

Der er Grøde i vor Bevægelse paa Bornholm. I Foraaret talte den bornholmske Kredsorganisation 73 Medlemmer, medens den nu har 160 Medlemmer — meddeler Hovedbestyrelsesmedlem Hans Hansen os.

Paa Odderegnen forbereder Medlem af Forretningsudvalget, Kr. Andersen, en Del Møder først i December. Møderne vil antageligt blive arrangeret som Lysbilled-Foredrag.

Enhver Tjenestekarl og Daglejer
bør staa i sin Fagforening!

Husassistenterne.

Et stolt Resultat.

Husassistenternes Fagforening i København afholdt den 18. ds. femtenaarig Stiftelsesfest med en udmærket Aftenunderholdning og efterfølgende Dans.

Som Bevis paa den store Tilslutning, Festen havde vundet, kan noteres, at det fælles Kaffe- og Chokoladebord havde samlet ca. 200 Deltagere.

Det er dog ikke saa meget Festen, der forløb paa en for Husassistenterne værdig Maade, vi vil beskæftige os med.

Vi vil derimod pege paa det enorme Arbejde, der er lagt i de 15 Aar, og det stolte Resultat, der er naaet. Den, der er kendt med Organisationsarbejde blandt de smaa, den, der kender og har prøvet den Modstand og Ringægt, der møder den, der vover at rejse Hovedet og tale om Retfærdighed for de tilsidesatte i Samfundet, vil forstaa, hvilket Mød og Opofrelse der skulde til, for at den unge Tjenestepige Marie Christensen for 15 Aar siden vovede at træde i Skranken for sine Standsfæller og tale deres Sag. Men Frk. Christensen vovede det, og trods alt blev hun ikke træt, og stort er det Værk, hun har skabt.

Det var ikke alene frie Kontrakter, bedre Kost og Logi og mere Frihed, de unge Tjenestepiger arbejdede for.

De søgte samtidig at dygtiggøre dem selv. Der blev oprettet en Fagskole, hvor nu 800 unge Piger har faaet et halvt Aars Uddannelse. Et Bevis paa, at de forstaa,

at det først og fremmest gælder den personlige Dygtighed for med Held at kunne optage Kampen for egne og Standsfællers Frigørelse.

— Vi unge Tjenestefolk og Landarbejdere maa med Beundring se hen paa de unge Husassistenters Organisationsarbejde. De er i Virkeligheden Pionerer for den sidste Stand i Samfundet. Af dem kan vi lære meget. Lære, hvad trofast Enighed og Sammenhold kan føre til.

De unge Husassistenters resultatrige Arbejde er for os Varslet om den stolte og viljestærke Arbejderkvinde, der Side om Side med Manden vil være med til at skabe et nyt og bedre Samfund — et Socialismens Danmark.

Axel Hansen.

Laan til Statshusmænd.

Der er endnu et betydeligt Beløb til Udlaan.

En Opgørelse, der er foretaget i Landbrugsministeriet, viser, at Efterspørgslen efter Staatslaanene har været forholdsvis ringe, idet der af de 5 Millioner Kr., der stod til Raadighed, kun er indkommet Begæring om ny Laan til et samlet Beløb af 2,852,155 Kr. og om Tillægslaan for ialt 851,885 Kr. Af Bevillingen paa 250,000 Kr. til Laan til Lejehuse er kun begæret 89,260 Kr.

Til Sammenligning kan anføres, at Tallene sidst var henholdsvis 2,024,170 Kr. og 343,750 Kr.

Disse Tal viser bedre end noget andet, at Loven om Jord til Landarbejdere er

delvis forfejlet. De egentlig fattige kan ikke opnaa Laan, og de Landarbejdere, som ejer 800—1000 Kr., bør ikke risikere at købe Ejendom under de nuværende fabelagtige Jordpriser.

Desværre er der ingen Udsigt til Nedgang i Jordpriserne. For Eks. siger den landskendte Ejendomsmægler, Grosserer Bugge, i Følge „Aalborg Amtst.“ om Spørgsmaalet: Vil Ejendommene falde efter Krigen? følgende:

— Dette Spørgsmaal er vanskeligt at besvare. Krigens Resultat er jo det egentlige afgørende. Men et er sikkert: Hvem af de krigsførende Magter, der end vinder eller taber, saa vil de alle have Brug for vore Landbrugsprodukter langt mere end tidligere. Og naar vore Landmænd tjener Penge, behøver de ikke at sælge deres Ejendomme billigere end nødvendigt. Derfor tror jeg ikke, der kommer nogen Nedgang i Priserne, tværtimod.

En adelig Millionær, der intet maa blive betroet.

I flere Blade har man i de sidste Dage kunnet læse følgende Annonce:

Alle og enhver advares imod at betro Lehnbesidder Stampe noget som helst, da dette ikke bliver betalt.

Grev Knuth,
Lehnbesidderens Værg.

Denne umyndige Lehnbesidder er Baron Henrik Stampe til Baroniet Stampenborg i Præstø Amt, der er oprettet i Februar 1809. Til Baroniet hører Hovedgaardene

Nysø og Jungshoved med et Tilliggende af 314 Tdr. Hartkorn af alle Slags, hvoraf fri Jord 80 Tdr., indtaget til Skov $8\frac{1}{2}$ Tdr., Bøndergods 152 Tdr., Tiende 30 Tdr., Bankaktier 7400 Kr., i Fideikommiskapitaler ca. 1,037,297 Kr. Jordtilliggendet udgør 777 Tdr. Land, Skovarealet ca. 1156 Tdr. Land.

I Henhold til kgl. Resolution af 19. Marts 1904 bestyres Baroniet af en Administrations-Kommission, hvoraf Grev Knuth altsaa maa være den ene.

Det er sørgeligt, at et saadant Gods med tilhørende Kapital indehaves af en degenereret Størrelse, der ikke en Gang kan blive et Pund Salt betroet. Saa langt er vi naaet ud i det glade Vanvid i Aaret 1914, at store Dele af Danmarks bedste Jord indehaves af mere eller mindre degenererede adelige Junkere, som hverken har Forstand paa at dyrke Jorden eller administrere de kontante Pengemidler, der staar til deres Raadighed.

Skjoldborg rykker ind i Riddersalen.

Da Husmændene for et Par Aar siden købte St. Restrup, erobrede de en af de gamle Adelsvældes Skanser. En af de Borge, hvor fordums Hovbønderne mishandlede til Døde.

Nu er det disse Hovbønders Efterkommere, der hersker paa Store Restrup.

Riddersalen, som endnu bevares i den Stil, som da Herremanden beboede Stedet, benyttes nu til Foredragssal og andre Møder. Den første festlige Sammenkomst af-

holdes til Jul, og ret betegnende for den Udvikling, som følger med Husmondsbevægelsen, skal ved denne Sammenkomst læses Husmændenes Digter, Skjoldborgs „Ideale Magter“.

Oplæseren Martin Sørensen, Horsens, skal læse Skjoldbjorgs Værk, og denne Aften vil Riddersalen rumme Tanker og Mennesker, som repræsenterer en ny og bedre Tid end Herregaardenes og Riddersalenes.

Landarbejder-Liv.

Der findes endnu ikke faa Mennesker, der paastaar, at der i vort lille, lykkelige „demokratiske“ Danmark ingen uforskyldt Nød findes, til Trods for, at vi omtrent daglig bliver Vidne til det modsatte. Vi skal her nævne et Eksempel, som kun er et af mange, og som udmærket belyser, hvorledes vore Herregaardsforpagtere takserer deres gamle udslidte Arbejderes Fortjenester.

Paa Herregaarden „Billesborg“, der ligger en halv Mil syd for Køge, fik for 34 Aar siden Arbejdsmand Hans Hansen fast Arbejde, samtidig med, at hans Kone paa tog sig Malkning paa Gaarden.

I 25 Aar sled de troligt paa Gaarden begge to, saa maatte Hansens Kone melde Pas; hun havde i disse Aar sammen med Manden forsørget 15 Børn, og det var saaledes ikke uden Grund, at hun tilsidst „lagde op“. Hansen fortsatte imidlertid, til han i Foraaret fyldte 73 Aar. Nu havde det stadig været saaledes, at Familien foruden den elendige Sulteløn, Forpagteren gav, havde

„frit Husly“, og de haabede selvfølgelig paa, at Herskabet vilde lade dem blive boende i deres fattige Hjem, selv efter at de ikke kunde arbejde mere.

Men heri blev de sørgeligt skuffede. Kort efter, at Hansen havde maattet opgive sit Arbejde, mødte Forvalteren og meddelte, at de maatte fraflytte Lejligheden, og da man muligvis frygtede, at de gamle Mennesker ikke rigtig skulde have forstaaet, at det virkelig var Meningen, at de skulde rykke ud fra deres lille Hjem, sendte man yderligere nogle Dage før November Stævningsmændene ud til dem for at forkynde Opsigelsen.

Saa trist har Forholdene formet sig for et Par stræbsomme Mennesker, og desværre har de mange Lidelsesfæller.

Om den uforskyldte Nød skal man her i Danmark være varsom med at udtale sig.

Hamper Kost.

En jysk Hjorddreng fortæller:

— Det var da saa møj en skidt Mand, a tjent i Sommer. Sø'n en Kost, som vi da fæk! Den første Daw fæk a swæjen Wælling, den næjst en sjeldøj Høne. Dawen ætter dø Aftægtskuenen, og Manden skekket mæ hen i Bru'sen ætter grow Saalt. Men saa stak a aasse væk!

— Nu var det ham for broget.

„Landarbejderen“

udgaar hver Lørdag.

Kan bestilles paa alle Postkontorer og Brevsamlingssteder, og koster 60 Øre Kvartalet (Postpenge iberegnet).

Fyn.

Engelsk Beklædnings- Magasin,

Telf. 346. Nyborg. Telf. 346.

Herre- & Drengeklæder.
Hatte, Huer, Lingeri.

Ene-Udsalg
af ægte Zephyr-Reform.

1ste Klasses Herre-Skræderi.

Største Udvalg. Absolut billigst.

Falster.

Mine herrer!

Vil De være flks
spare Penge
have stort Udvalg ?

da gør Deres Indkøb af

Herreekvipering

i

Beklædnings-Magasinet

„Bristol“ (H. C. Andersen)

Jernbanegade 27 (ved Siden af Hotel „Royal“),

Nykøbing F.

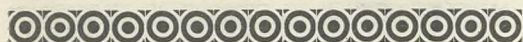
Køb Klæder hos
Skræderm. O. C. Skipper,
Taarsvej, Nakskov.

1ste Klasses Skræderi efter Maal.
 Stort Lager af alt i Herreekviperings.
Telefon 463.

Møn.

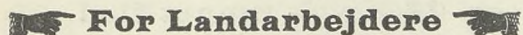
Konditori & Kafe
Højer

(ved Biografen)
 bringes i velvillig Erindring.

R. Christensens
Uhr- & Guldsmede-
Forretning

bringes i Erindring.

For Landarbejdere
 anbefales et solidt og nøjagtiggaaende

Lommeuhr

i tætsluttende Kapsel.

Forretningen er flyttet til Storegade 26.

Engelsk

Beklædnings-Magasin,

Storegade 15, Stege. Telef. 250.

Fikst Udvalg

i al **Herreekviperings,**
færdige Klædninger, Over-
frakker, Ulsters, Kapper,
Stortrøjer, Regnfrakker,
Skindveste.

Smaa Priser! Gratis Tilpasning!

Kravetøj, Slips, Hatte, Huer.

R. Rasmussen.

De
ryger aldrig

andre **Cigarer** eller **Tobak**, naar
 De har prøvet 100 Stk. Cigarer til 5,50. 50
 do. til 285. 1 kg. Melange til 220 + Opkrøb.
 Send Deres Bestilling paa et 5 Øres Brev-
 kort til

M. P. Madsen,
 Stege.

Et elegant Cigaritui med 5 Ciga-
 rer 50 Øre.

Fra 1. November udsælges:

50 Stkr. moderne Ulsters fra 10 Kr.
220 Stkr. Bluser i moderne Stoffer fra 1,20.
100 Stkr. Nederdele, moderne Faconer, fra 2,85.
85 Stkr. Under-skørter, solide Stoffer, fra 1,75.

Endvidere er Lageret nu forsynet med et righoldigt Udvalg i **Korsetter, Damelinned, Pelskraver, Muffer, Skindhuer, Handsker** samt alt i Trikotage til meget smaa Priser. — Et Parti Herreklædninger, Overfrakker og Gummifrakker udsælges. — Herreklædninger efter Maal leveres til samme Pris som færdigsyet.

Crome & Goldschmidt i Stege
ved **Aage H. Grann.**

Herreekviperingsforretningen

„Tøjhuset”.

Største Udvalg

her paa Pladsen i

færdige Herreklæder,

samt alt til

Herreekviperi.

Klædninger og Overfrakker

leveres efter Maal fra eget Skræderi.

Altid gode Varer.

 Altid billige Priser.

Johan Daugaard.

Depotet

for færdigsyede Herreklæder,
Stege.

Gentlemen! Vil De være fiks?
Vil De spare Penge?
Vil De have stort Udvalg?

Da ekviper Dem hos

Chr. Kanstrup,

Storegade.

— Telefon 171. —

**Gaa
til Fagmanden**

og køb Deres Forbrug i

Cykler, Symaskiner, Geværer,

og alle dertil hørende Rekvisiter. De køber bedst og billigst i min Forretning, som er fuldt ud konkurrencedygtig med enhver Forsendelses-Forretning.

Ny Cykler med Dæk til 10 Kr. Stk. Pris

77 Kr. — meget fin!

NB. Alle Reparationer udføres samvittighedsfuldt.

J. P. Hemmingsen,

Telef. 206.

Stege.

Telef. 206.

Landarbejderen.

Fagblad for Afdelinger og Kredsorganisationer
under Landarbejderforbundet i Danmark.

Nr. 28.

Søndag den 6. December 1914.

1. Aarg.

Kun 15 Øre.

For Resten af Kvartalet koster „Landarbejderen“ kun 15 Øre, naar Bladet bestilles afdelingsvis.

Husmandspolitik.

De „upolitiske“ Husmandsforeninger holder det ene Delegeretmøde efter det andet, hvor de vedtager meget kraftige politiske Resolutioner med Krav om en snarlig Gennemførelse af Grundlovssagen.

Mærkværdigt nok ser det ud til, at ikke en eneste af Talerne paa disse Delegeretmøder har haft Øje for, at der her i Landet, Side om Side med Husmændene, lever en overordentlig talrig Landarbejderstand, som nok ved en Gennemførelse af de foreslaaede Grundlovssændringer kan opnaa at faa til Dels politisk Frihed, men som med Hensyn til personlig Frihed fremdeles kommer til at leve under samme Vilkaar, som før der overhovedet fandtes noget, der hed Grundlov i Danmark.

Det vilde have klædt disse Repræsentanter for de danske Husmænd, om de foruden

at kræve en ny Grundlov ogsaa havde vedtaget en kraftig Protestresolution mod Tyendeloven af 1854.

Det hænder undertiden, at Agitatorer for Landarbejderbevægelsen bliver mødt med den Paastand, at det er unødvendigt at lave særlige Organisationer for Landarbejderne, da Husmandsforeningerne er rummelige nok til ogsaa at omfatte „den sidste Stand“. Delegeretmødernes Tavshed og tilsyneladende fuldkommen Interessesforladthed overfor Tyende-Stavnsbaandets Løsning er egentlig ikke noget tillidsvækkende Bevis for Husmandsforeningernes Evne og Vilje til at tage sig af Landarbejdernes særlige Krav.

Vi har heller aldrig set, at Husmandsforeningerne har vist overdreven Arbejdssiver i Retning af saadanne Spørgsmaal som Tyendekamres og Lejehuses Forbedring, Højnelse af Lønnen for Daglejerarbejde, Beskyttelse af Tjenestebørn osv. Det er saa meget mere uforstaaeligt, som det jo for en meget stor Del er Husmandshjemmenes Børn, der befolker Tyendekamrene og senere Landsbyernes og Herregaardenes „Indsidderstuer“, ligesom Størsteparten af de nuværende selvstændige Husmænd har prøvet Tyendets og Daglejernes Kaar. X.

Vort Forbund.

Forretningsfører Axel Hansen, „Landarbejderen“, Stege.

„Landarbejderen“ for 15 Øre. De Afdelinger, som ikke allerede har antaget „Landarbejderen“ som obligatorisk Medlemsorgan, erholder Bladet for Resten af Kvartalet for 15 Øre.

En vellykket Festlighed. Det af Hindsholm Afdeling i Møsing Forsamlingshus afholdte Andespil og Bal blev overmaade vellykket. Festen gav et godt Overskud, som vil blive anvendt til Agitation.

Ny Afdeling paa Lolland. Ved en konstituerende Generalforsamling i forrige Uge stiftedes en ny Landarbejderforening for Nakskovs Omegn. Til Bestyrelse valgtes Poul Christoffersen, Søgaard (Formd.), Anton Jørgensen, Helgenæs Teglværk (Næstformd.), J. P. Andersen, Pileskovgaard, J. P. Lauridsen, Frederiksdal, og Joh. Nielsen, Bulskovgaard.

Det vedtoges at afholde nogle Agitationsmøder i Vinterens Løb.

En Resolution. Vi har fra Rs. Ankjær modtaget følgende Resolution:

Til Medlemmerne i dansk Landarbejderforbund.

Vi beklager meget den Strid, der raader mellem vort Forbunds forskellige Ledere i Øjeblikket. Det er uheldigt, at hverken „Arbejdervennen“ eller „Landarbejderen“, der begge gør Krav paa at være Organ for Forbundet, ejes og ledes af dette.

For at skabe Arbejdsro og Enhed foreslaas det at afholde Ekstra-Kongres i København i Julen. Her bør begge Blade smeltes sammen som Forbundets fuldt ejede

og ledede Medlemsblad. Samtidig vil det være formaalstjenligt at faa valgt en enig og fast Hovedbestyrelse til at lede og samle Bevægelsen paa en Maade, der kan bidrage til en for Sagen jævn og stødt Fremgang.

Repræsentanter for de organiserede Tjenestefolk og Landarbejdere paa Langeland, samlet til Møde i Rudkøbing den 21. Novbr. 1914.

— — Vi har ikke villet nægte ovenstaaende Resolution Plads her i Bladet, uagtet det ikke fremgaar, hvem og hvor mange disse Repræsentanter er, eller med hvilket Mandat de udtaler sig. Vi har saamænd intet imod, at Forb. køber „Arbejdervennen“ — hvad der jo praktisk talt kun vil sige, at „Landarbejderen“ ogsaa faar dette Blads tilbageværende Abonnenter. Det forekommer os dog, at Langelænderne samtidig burde have tilføjet, hvorfra de mener, at Pengene til denne Overtagelse skulde komme (Gælden er vist ikke lille) samt oplyse, om Bladet i det hele taget er at faa til Købs. I Forsommeren var dette som bekendt umuligt, idet Aktieselskabet som Betingelse for Salg til Forbundet forlangte, at Carl Westergaard skulde følge med i Købet. Og ham er der vist ikke mange — heller ikke paa Langeland — der ønsker at købe.

Forøvrigt ønsker Hovedbestyrelsesmedlem Oscar Levinsen at knytte følgende Bemærkninger til Resolutionen:

„Trods det, at denne Resolution sikkert mere er Udtryk for Ankjærs egne personlige Meninger og Anskuelser, end Udtryk for en Bemyndiget eller i Antal meget betydende Samling af Repræsentanter for vore langelandske Kammerater, er deri dog Punkter, jeg maa anholde. Ankjær ved saa godt som jeg, at i Kraft af Hovedbestyrelsens Vedtagelser paa Nyborgmødet er „Landarbejderen“ Forbundets Organ. Det har vi Ankjærs egen Underskrift paa.

Ligeledes maa Ankjær som Medlem af Kontrolkomiteen dog ogsaa vide, at Forbun-

det faktisk har Hovedindflydelsen paa Bladets Ledelse — ogsaa ved Valg af dets Redaktør. Men Betingelserne er rigtignok, at Forbundets Repræsentanter i Kontrolkomiteen optræder „enigt og fast“. Iøvrigt giver denne Ankjærs Løben om og Planeren om Enighed og Samling unægteligt Indtryk af, at han meget gerne officielt vilde staa som en Samlingsapostel.

Dersom Ankjær, i Stedet for paa egen Haand bagom Hovedledelsen at lave „Stemninger“ og Resolutioner, vilde indenfor Hovedledelsen lægge sig mere i Selen for et virkeligt Samlingsarbejde til en „enig og fast“ Optræden af Hovedledelsen, *hvor hvert Medlem respekterede Flertallets Vedtagelser samt egne Forslags, Løfters og Underskrifters Gyldighed*, da vilde Ankjær sikkert derigenem bidrage adskilligt mere til en virkelig Samling.

Oscar Levinsen.

Vor retslige Stilling.

Tjenestekarlen skulde lade sig prygle af Husbonden.

„Jyllp.“ bringer følgende Meddelelse, der er betegnende for Tyendets retslige Stilling i 1914:

En Karl, der var fæstet til en Gaardejer i Vejleegnen et Aar fra 1. November 1913, forlod i Juli Maaned sin Plad, fordi Husbonden ikke vilde betale Halvdelen, men kun Tredjedelen af den akkorderede Aarsløn paa dette Tidspunkt, samt fordi Husbonden havde givet ham tre Lussinger.

Retten gav Gaardejeren Medhold i Lønfordelingen, fordi ingen af Parterne kunde bevise, hvorledes Aftalen om Lønnens Ud-

betaling havde været, og fastslog tillige, at Karlen ikke havde Ret til at forlade Pladsen, fordi han fik en Lussing en Gang imellem. Karlen blev derfor dømt til at have sin fra 1. Maj fortjente Løn forbrudt og skal tillige betale Gaardejeren en Erstatning paa 125 Kr., Sagens Omkostninger og en Bøde paa 40 Kr. til Politikassen.

— Er det ikke haarrejsende! Fordi en Karl ikke vil lade sig trække af i Løn og ikke finde sig i at faa Prygl, saa skal han nu betale 165 Kr. samt miste 3 Maaneders fortjent Løn!

Landarbejder! Kammerat!

Du tilhører den daarligst stillede, den mest ringeagtete Klasse i Samfundet. At frigøre den og føre den frem til Livet og Lyset skal være din største og helligste Pligt.

Jorddrotten klapper sin Hund og giver den Føde.

Du træller fra Morgen tidlig til Aften sildig og faar kun med sure Miner en Del af din retmæssige Løn.

Din Fader og Moder sled sig kroget i det fede Muld for at høste Grøden til andre og søgte som Løn derfor Ly i den usle Hytte, hvor ingen andre vilde bo, hvor Sulen var den daglige Gæst.

Du husker endnu Barndomslivet i Fattigdommens tærende Gru, og Du knytter din Haand i Vrede mod det Samfund, der tillader, at sligt kan ske.

Du tror Dig ene og magtesløs; men vid, det er ikke Tilfældet. Du staar ikke ene. Mange føler som Dig. De Tusinder, der hidtil har staaet ene som Dig, samles nu i en mægtig Hær, til Kamp mod det uretfærdige Samfund.

Sejren afhænger af Dig! Vi venter!
Kom! Kom!

Axel Hansen.

Arbejds mændenes Aarbog.

Dansk Arbejdsmands-Forbund udgiver hvert Aar ved Juletid en „Arbejds mændenes Aarbog“. Udgaven for 1915 foreligger nu, smukt trykt paa fint glittet Papir og med et rigt Indhold af Bidrag om mange forskellige Emner. Forsiden prydes af et af Egeløv omkranset farvetrykt Billede af en stor Nybygning, hvor travle Arbejderskarer er i fuld Virksomhed. Billedet symboliserer Arbejds mændenes stolte Organisationsbygning. Foran i Bogen er som Bilag indlagt to veludførte Billeder af Dansk Arbejdsmands-Forbunds mangeaarige Formand M. C. Lyngsie og af Formanden for Arbejds mændenes Arbejdsløshedskasse, den energiske og populære Johannes Nielsen. Indholdet er som sagt en broget Rigdom af mange og højst forskellige Emner, men alle sammen udvalgte med Arbejdsmands-Interesser for Øje. Vi nævner saaledes Artikler om Forbundets Virksomhed og de opnaaede Resultater i det forløbne Aar, om Arbejdsløshedskassen, et instruktivt og belærende Bidrag om Tysk Fabrikarbejderforbund, „25

Aar“, en Jubilæumsartikel i Anledning af Jysk-Fynsk Arbejdsmands-Forbunds 25-aarige Bestaaen osv. I Bogen aftrykkes ogsaa Lov om Arbejdsløshedskasser og Arbejdsanvisning, to Love, som ingen Arbejder bør savne, endvidere Fortællinger, Almanakstof, Post- og Telegramtakster, Husraad etc.

Bogen kan faas hos enhver Bestyrelse for en Afdeling under Dansk Arbejdsmands-Forbund og koster kun 65 Øre. Den burde ikke savnes i noget Arbejdsmandshjem, være sig i By eller paa Land.

Enhver Tjenestekarl og Daglejer
bør staa i sin Fagforening!

Boglig Syssel.

Læsning af gode Bøger kan gøre Mennesker mere oplyste og intelligente. Tanker sættes i Bevægelse, Evner skærpes, og man forøger sin Viden ved Læsning. Bøgerne indeholder en Sum af Kundskaber, lagttagelser og Tanker om Livets forskellige Forhold, og ved at stilles overfor Forfatterens Tanker prøver man sine egne. Ligesom man kan have Udbytte af en Samtale med et Menneske, der staar over en i aandelig Dannelsen, saaledes beriges man ogsaa ved at møde betydelige Menneskers Tanker gennem deres Bøger. Læsning giver Mennesker et videre Syn paa Livets Forhold og medarbejder Ensiddighed og Snæversyn.

Derfor bør Folkebogsamlinger og Læseforeninger, hvor saadanne findes, benyttes flittigt i den tilstundende Vinter.

Et Barnekammer paa Lemvigegnen.

Hvorledes Tjenestedrengene behandles.

„Vestjyllands Social-Demokrat“ meddeler:
Paa en Gaard et Par Kilometer Sydøst
for Bonnet St. tjente til November en Dreng,
Søn af en Arbejdsmand i Lemvig.

Drengen havde gentagende klaget over
Pladsen, hvorfor vi en Dag sammen med
Faderen tog ud for at tale med hans Hus-
bond.

Under Opholdet paa Gaarden kom vi
ind i Staldkammeret, hvor Drengen sov om
Natten. Kammeret var, ret betegnet, kun
en Krog af Stalden, ganske i ét med denne.
Skillemuren var faldet ned, og Murstenene
havde man stablet ind hos Drengen. Ved
Siden af stod Gaardens to store, sure Svine-
tønder. Fælt stank Tønderne, Rotter holdt
der ogsaa til.

Duftende af muggen Smørelse hang
oppe ved Loftsbjælken en Masse gammelt
udrangeret Seletøj.

Et sparsomt Lys faldt ind gennem en
lille Vinduesramme i Ydermuren. Ruder
manglede. I Stedet havde man fastgjort

Pinde baade paa Kryds og tværs. Kreatur-
foder laa løst henkastet i Krogen.

Ja, ja, lille Frederik, trøster vi Drengen,
det er da godt, Du har din Seng, den
propper man da ikke fuld.

Nej, siger Drengen, men Hønsene!
Hønsene?

Ja, de har fri Fart og kommer lige fra
Stald og Mødding med snavsede Ben og
lægger Æg i — Sengen.

Saadan en Behandling er der altsaa
endnu Bønder, der byder Fattigfolks Børn
uden at blues!

„Landarbejderen“.

(Landarbejderforbundets officielle Organ.)

Formand: Forretningsfører Axel Hansen.

Redaktør: Vilh. Rasmussen.

Kontor: Stege.

Enkelt-Abonnement: 60 Øre Kvartalet.

Forenings-Abonnement: 25 Øre Kvartalet.

(Postpenge iberegnet.)

Annoncer efter en fast billig Takst.

Bladet udgaar hver Lørdag.

Største Udvalg af Herreklæder & Skotøj

altid billigst hos

M. P. Sillehoved,

Jernbanegade 22, **Nykøbing F.**

Vore Annoncører.

Med denne Uge glider vi ind i December, og snart staar Julen for Døren. Der gives hvert Aar Masser af Penge ud til Julegaver af alle mulige — og umulige Arter. Vi benytter Lejligheden til atter at henvise til vore Annoncespalter og anmode vore Læsere om at tage Hensyn til de Handlende, som tager Hensyn til os ved at avertere i vort Blad.

Ingen ærekær Landarbejder eller Pige bør lægge en eneste Skilling hos de Folk, som ikke kender os til Hverdag, men som nok vil have vor Handel.

Tidens Devise.

Organisationens Betydning burde nu være gaaet op for alle Mennesker. Og man ser jo i Virkeligheden ogsaa Sammenslutningstanken gøre sig gældende i alle Forhold.

Ikke desto mindre er der dog enkelte Undtagelsestilfælde, hvor man kan se Mennesker, som af Utilfredshed med Forholdene i den Sammenslutning, hvortil de hører, eller andre mindre fine Grunde, gør Forsøg paa at sprede i Stedet for at samle. Dem bør vi tage skarp Afstand fra.

Tidens Devise er Samarbejde. Dette gælder saavel faglige som sociale og andre Forhold. Derfor maa bl. a. alle, der vil

Arbejderklassens sande Vel, gaa ad samme Vej, uden at lade sig forvirre af syndikalistisk og georgistisk Svindel eller utaalmodige Stræberes Fraseflom.

Vi gør opmærksom paa Lovens § 4, der siger: Intet Medlem er lovligt udmeldt af Foreningen før $\frac{1}{4}$ Aar fra den Dag, da Udmeldelsen skriftlig er meddelt Bestyrelsen.

Hvor mange er vi?

Antallet af fagorganiserede Arbejdere i Danmark er for Aaret 1913 opgjort til henimod 153,000, hvilket i F. „Stat. Efterretn.“ er ca. 13,000 flere end i det foregaaende Aar. I Aaret 1903 var Tallet ca. 88,000, og Fagforeningerne har altsaa i de sidste 10 Aar forøget deres Medlemstal med 65,000.

De 153,000 Medlemmer i 1913 var organiserede i ca. 1700 Afdelinger, og af disse hørte ca. 1260 Afdelinger med tilsammen 115,000 Medlemmer under Centralorganisationen „De samvirkende Fagforbund“.

„Landarbejderen“

udgaar hver Lørdag.

Kan bestilles paa alle Postkontor-
rer og Brevsamlingssteder, og koster
60 Øre Kvartalet (Postpenge ibereg-
net).

Møn.

Konditori & Kafe Højer

(ved Biografen)
bringes i velvillig Erindring.

Depotet

for færdigsyede Herreklæder,
Stege.

Gentlemen! Vil De være flks?
Vil De spare Penge?
Vil De have stort Udvalg?

Da ekviper Dem hos

Chr. Kanstrup,

Storegade.

— Telefon 171. —

Falster.

Mine Herrer!

Vil De være flks
spare Penge
have stort Udvalg ?

da gør Deres Indkøb af

Herreekvipering

i

Beklædnings-Magasinet

„Bristol“ (H. C. Andersen)

Jernbanegade 27 (ved Siden af Hotel „Royal“),

Nykøbing F.

Køb Deres Klæder i Det
gule Hus Nr. 9, det
betaler sig.

Engelsk

Beklædnings-Magasin,

Det gule Hus.

Rudolph Breaum,

Nykøbing F.

Medlemmernes Opmærksomhed hendledes paa

Nykøbing Øl.

**Lager-, Pilsner- og Hvidtøl.
Fortrinlige Ølsorter.**

**Køb Klæder hos
Skræderm. O. C. Skipper,
Taarsvej, Nakskov.**

1ste Klasses Skræderi efter Maal.

Stort Lager af alt i Herreekviperings.
Telefon 463.

Fyn.

Engelsk Beklædnings- Magasin,

Telf. 346. Nyborg. Telf. 346.

Herre- & Drengeklæder.
Hatte, Huer, Lingeri.

Ene-Udsalg
af ægte Zephyr-Reform.

1ste Klasses Herre-Skræderi.

Største Udvalg. Absolut billigst.

For

Vintersæsonen

anbefales mit

store Lager

af moderne Ulsters fra 22 Kr., Stortrøjer fra 12 Kr., Paletots fra 15 Kr., Skindveste fra 7 Kr. 50 Øre, moderne Hatte, Sports-huer, Kravetøj, Manschetskjorter, solide Arbejdsbenklæder, Undertrøjer og Benklæder m. m.

Altid billigste Priser hos

Hans Hansen Tvedskov,
bag Kirken, Kerteminde.

oooooooooooooooooooo

Marskandiserforretningen,
Øster-Boulevard, Nyborg.

Stort Lager af gode brugte og nye Ting i Klædninger, Fodtøj, Møbler, Barnevogne, Cykler, Jagtbøsser.

**Alle Slags gode brugte
Varer tages i Bytte.**

NB. Antikviteter i Kobber, Messing, Mahogni betales med højeste Pris.

Gammelt Kobber, Messing, Tin og Bly købes.

oooooooooooooooooooo